

**ΜΑΖΙ
ΣΤΑΜΕ
ΤΗ
ΣΙΟΤΗ**

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ**
WOMEN_WATCH

6^η Έκθεση

Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2025 &
Αποτίμηση έτους 2025

«Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου»

Μάιος 2026

6^η Έκθεση «Παρατηρητήριο για τη Βία κατά των Γυναικών στην Κρήτη»

Ιούλιος – Δεκέμβριος 2025 & Αποτίμηση έτους 2025

Νικόλας Σπετσιδής, Συντονιστής Έργων, «Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου»

Χριστίνα Τσάκα, Στέλεχος Διαχείρισης Έργων, «Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου»

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Δεδομένα έτους 2025	4
2.1. Περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας για το έτος 2025.....	4
2.2. Περιστατικά Βίας κατά των γυναικών (Ιούλιος – Δεκέμβριος 2025)	7
2.3. Δεδομένα «Συνδέσμου».....	10
2.4. Περιστατικά παιδικής κακοποίησης.....	12
2.5. Αξιολόγηση δεδομένων έτους 2025.....	14
3. Αποτίμηση Κατάστασης	19
3.1. Αξιολόγηση ανά άξονα GREVIO.	19
3.1.1. Πρόληψη	22
3.1.2. Προστασία και Υποστήριξη Θυμάτων.....	23
3.1.3. Δίωξη και Απόδοση Δικαιοσύνης	25
3.1.4. Ολοκληρωμένες πολιτικές	27
3.2. Συστάσεις (ευθυγραμμισμένες με GREVIO).	28
4. Συμπεράσματα	30

1. Εισαγωγή

Η 6η Έκθεση του «Παρατηρητηρίου για τη Βία κατά των Γυναικών στην Κρήτη WOMEN_WATCH» («Παρατηρητήριο») αποτελεί τη συνέχεια της συστηματικής καταγραφής και ανάλυσης του φαινομένου της Βίας κατά των γυναικών στην Περιφέρεια Κρήτης και εντάσσεται στον κύκλο των περιοδικών εκδόσεων του «Παρατηρητηρίου» που ξεκίνησε το 2023. Η Έκθεση περιλαμβάνει δεδομένα που αφορούν το εύρος και τα χαρακτηριστικά του φαινομένου στην Κρήτη, καθώς και ανάλυση των τάσεων που καταγράφονται κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα Ιούλιος – Δεκέμβριος 2025, αλλά και μία ανάλυση των διαθέσιμων δεδομένων για το έτος 2025 συνολικά.

Η λειτουργία του «Παρατηρητηρίου» συνδέεται με τη συστηματική συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων σχετικά με τη Βία κατά των γυναικών, καθώς και με την αξιολόγηση της ανταπόκρισης των Φορέων πρώτης ανταπόκρισης στο φαινόμενο στην Κρήτη, στο πλαίσιο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκεται η συμβολή στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών πρόληψης, ανταπόκρισης, προστασίας και δίωξης, καθώς και η υποστήριξη των εμπλεκόμενων επαγγελματιών μέσω δράσεων ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης.

Η παρούσα Έκθεση είναι η 6^η μίας σειράς Εκθέσεων που αποτυπώνουν τις διαστάσεις του φαινομένου στην Κρήτη. Αναλύει το πλαίσιο υποχρεώσεων της χώρας, που απορρέουν από την Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης και τις σχετικές αξιολογήσεις του μηχανισμού παρακολούθησης της Επιτροπής Ανεξαρτήτων Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για την εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης (Ομάδα Εμπειρογνομόνων GREVIO), καθώς και τις συστάσεις της Επιτροπής των Μερών του Συμβουλίου της Ευρώπης (2023).

Η ανάλυση των δεδομένων και η αποτίμηση της κατάστασης στην Περιφέρεια Κρήτης επιχειρείται να συνδεθεί με τις βασικές διαστάσεις που αναδεικνύονται από τις οδηγίες της Επιτροπής GREVIO, ιδίως ως προς την πρόληψη (prevention), την προστασία των θυμάτων (protection), τη δίωξη των θυτών (prosecution) και την ανάπτυξη ολοκληρωμένων πολιτικών (policies). Έτσι, η παρούσα Έκθεση δεν περιορίζεται στην καταγραφή των περιστατικών, αλλά επιδιώκει να αποτυπώσει και τον βαθμό ανταπόκρισης των Θεσμών σε σχέση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Τα ποσοτικά δεδομένα που παρουσιάζονται και αναλύονται στην παρούσα Έκθεση προέρχονται, μεταξύ άλλων, από τα επίσημα δεδομένα της Ελληνικής Αστυνομίας, βασική πηγή πληροφόρησης για την αποτύπωση της έκτασης του φαινομένου, αλλά και από τα δεδομένα των περιστατικών που καταγράφονται στον «Σύνδεσμο Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου» («Σύνδεσμος»).

Η Έκθεση ολοκληρώνεται με την παρουσίαση συμπερασμάτων και τη διατύπωση στοχευμένων συστάσεων, με σκοπό τη βελτίωση της ανταπόκρισης στο φαινόμενο και την ενίσχυση της συνοχής και αποτελεσματικότητας των σχετικών πολιτικών στην Περιφέρεια Κρήτης.

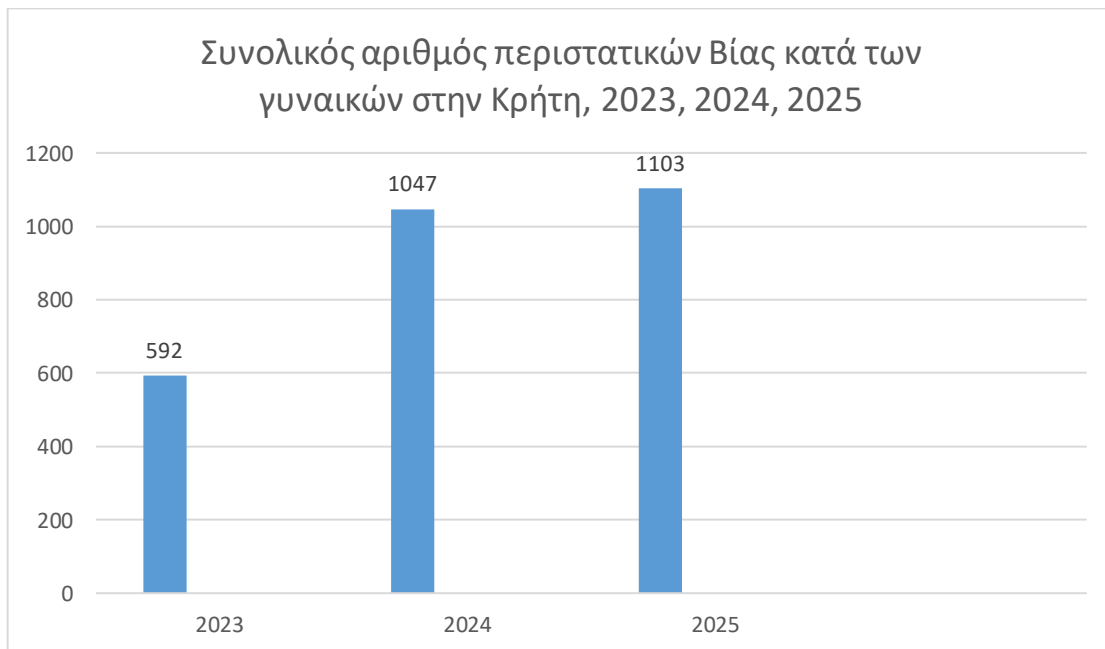

2. Δεδομένα έτους 2025

2.1. Περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας για το έτος 2025

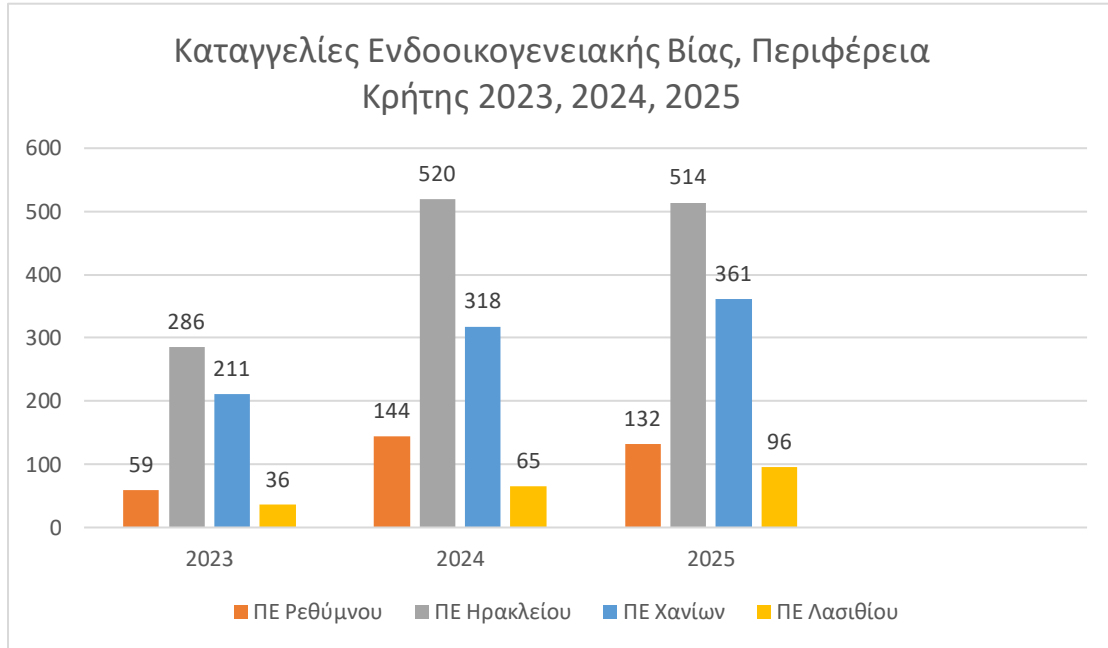
Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα δεδομένα από την Ελληνική Αστυνομία¹, οι καταγγελίες περιστατικών με θύματα γυναίκες στην Περιφέρεια Κρήτης παρουσίασαν κορύφωση το 2024 σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, με ιδιαίτερα έντονη αύξηση στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, η οποία συγκεντρώνει διαχρονικά τον μεγαλύτερο αριθμό καταγγελιών. Το 2025 παρατηρείται αποκλιμάκωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, χωρίς όμως επιστροφή στα χαμηλότερα επίπεδα του 2023, γεγονός που υποδηλώνει είτε διατήρηση αυξημένης συχνότητας περιστατικών είτε σταθεροποίηση της τάσης καταγγελιών. Παράλληλα, οι μικρότερες Περιφερειακές Ενότητες, όπως το Ρέθυμνο και το Λασιθί, εμφανίζουν αναλογικά σημαντικές διακυμάνσεις, επιβεβαιώνοντας ότι η αύξηση του 2024 είχε οριζόντιο χαρακτήρα στο σύνολο της Περιφέρειας.

Συνολικά, καταγράφηκαν 1.103 περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας στην Περιφέρεια Κρήτης για το 2025, εκ των οποίων τα 592 ήταν γυναίκες-θύματα Βίας, ποσοστό που υπερβαίνει το 53% του συνόλου. Ο συνολικός αριθμός των περιστατικών εμφανίζεται ελαφρά αυξημένος σε σχέση με τα αντίστοιχα δεδομένα του προηγούμενου έτους (2024), όπου συνολικά είχαν καταγραφεί 1.047 περιστατικά. Ωστόσο, το ποσοστό των γυναικών-θυμάτων Βίας εμφανίζεται ελαφρώς μειωμένο σε σχέση με το 68% που ήταν το προηγούμενο έτος (βλ. πίνακα 1 & 2).

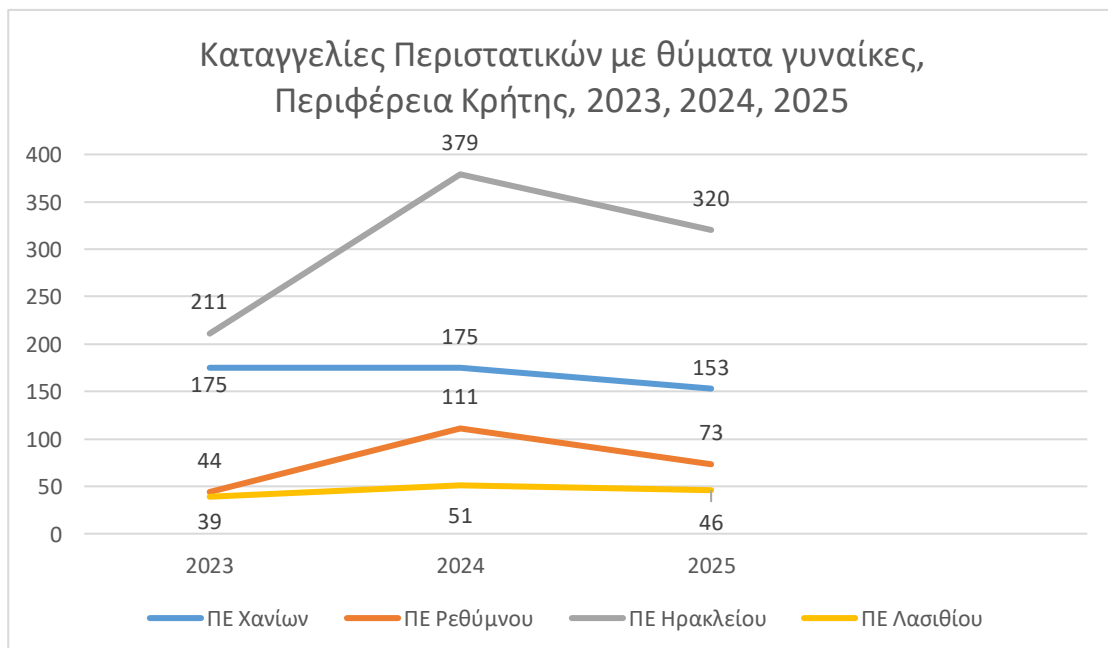
Πίνακας 1: Συνολικός αριθμός περιστατικών Βίας κατά των γυναικών στην Κρήτη για τα έτη 2023, 2024, 2025

¹ Επίσημα δεδομένα ΕΛΑΣ, 2026

Πίνακας 2: Καταγγελίες Ενδοοικογενειακής Βίας στην Κρήτη ανά Περιφερειακή Ενότητα για τα έτη 2023, 2024, 2025

Όπως καταγράφεται και στον πίνακα (βλ. Πίνακα 3), ο αριθμός καταγγελιών περιστατικών με θύματα γυναίκες στην Περιφέρεια Κρήτης, για τα έτη 2023, 2024 και 2025, ανά Περιφερειακή Ενότητα (Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου, Λασιθίου) παρουσιάζει μία αύξηση από το 2023 στο 2024 και στη συνέχεια μείωση το 2025, σαφώς, όμως, υψηλότερα σε σχέση με το 2024.

Αναλυτικά:

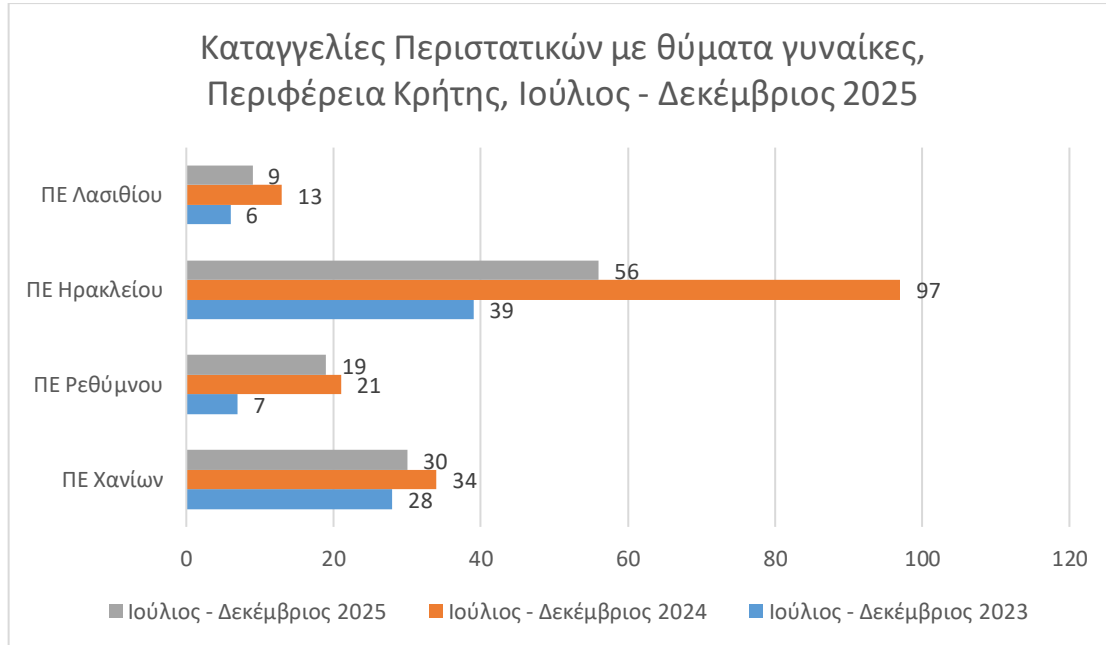
- Π.Ε. Ηρακλείου: 320 περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας καταγράφηκαν κατά το 2025, 379 το 2024, ενώ 211 το 2023.
- Π.Ε. Χανίων: 153 περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας καταγράφηκαν το 2025, ενώ σταθερές ήταν οι τιμές για το 2024 και με 175 περιστατικά το 2023.
- Π.Ε. Ρεθύμνου: 73 περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας καταγράφηκαν το 2025, 111 το 2024 και 44 το 2023.
- Π.Ε. Λασιθίου: 46 περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας καταγράφηκαν το 2025, 51 το 2024 και 39 το 2023.

Πίνακας 4: Δεδομένα φύλου για τα περιστατικά στην Κρήτη (έτος 2025)

Ο πίνακας (βλ. Πίνακα 4) αναδεικνύει ότι τα περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας στην Κρήτη για το 2025 αφορούν κυρίως γυναίκες, οι οποίες αποτελούν την πλειοψηφία με ποσοστό 63,7%, έναντι 36,33% των ανδρών. Το στοιχείο αυτό υπογραμμίζει ότι οι γυναίκες εξακολουθούν να είναι περισσότερο εκτεθειμένες σε περιστατικά Ενδοοικογενειακής Βίας.

2.2. Περιστατικά Βίας κατά των γυναικών (Ιούλιος – Δεκέμβριος 2025)

Πίνακας 5: Καταγγελίες με θύματα γυναίκες για το διάστημα Ιούλιος - Δεκέμβριος 2025

Τα δεδομένα για την περίοδο Ιουλίου–Δεκεμβρίου των ετών 2023–2025 στην Περιφέρεια Κρήτης, καταδεικνύουν διαφοροποιήσεις στις καταγεγραμμένες καταγγελίες περιστατικών με θύματα γυναίκες, ανά Περιφερειακή Ενότητα, με συνολικά αυξητική τάση στο μέσο διάστημα (2024) και μερική αποκλιμάκωση το τελευταίο έτος (βλ. Πίνακα 5).

Συγκεκριμένα, η Π.Ε. Ηρακλείου εμφανίζει διαχρονικά τα υψηλότερα απόλυτα μεγέθη στην Περιφέρεια, με απότομη αύξηση από 39 καταγγελίες το 2023 σε 97 το 2024 και στη συνέχεια σημαντική μείωση σε 56 το 2025. Παρά τη μείωση, τα επίπεδα του 2025 παραμένουν αισθητά αυξημένα σε σχέση με το 2023, αναδεικνύοντας τη συγκέντρωση του φαινομένου στην εν λόγω Περιφερειακή Ενότητα.

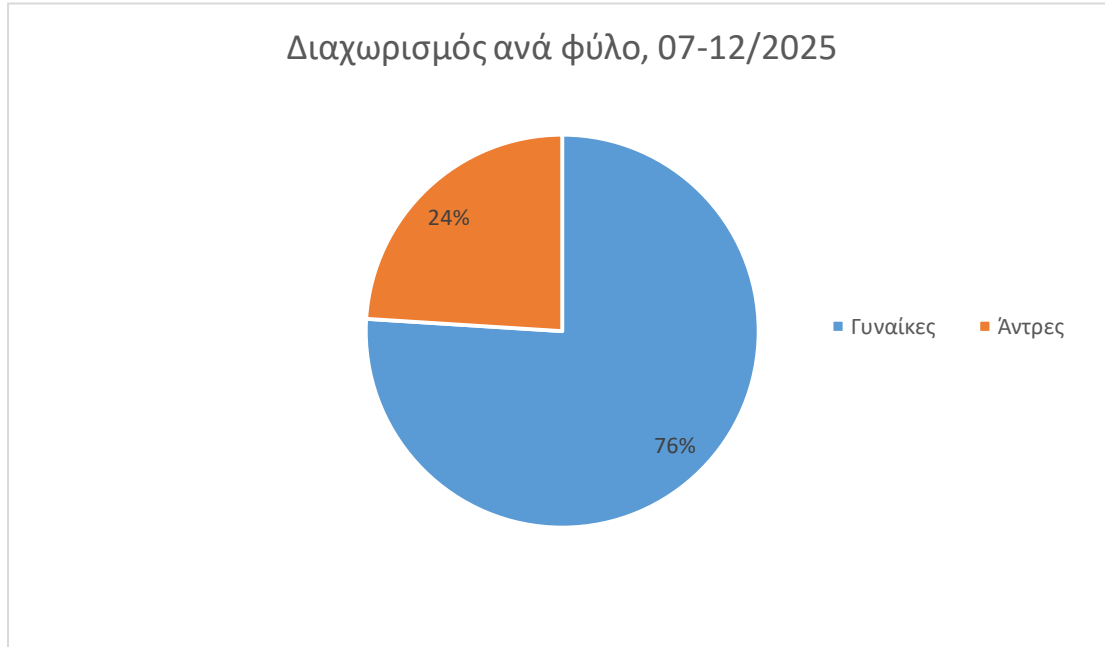
Στην Π.Ε. Χανίων καταγράφεται σταδιακή αύξηση από 28 καταγγελίες το 2023 σε 34 το 2024, με ήπια μείωση σε 30 το 2025, παραμένοντας ωστόσο σε επίπεδα υψηλότερα του 2023. Στην Π.Ε. Ρεθύμνου παρατηρείται πιο έντονη μεταβολή, με σημαντική αύξηση, από 7 περιστατικά το 2023 σε 21 το 2024 και μικρή υποχώρηση σε 19 το 2025, γεγονός που υποδηλώνει διατήρηση της αυξημένης αναφοράς περιστατικών σε σχέση με το αρχικό έτος.

Στην Π.Ε. Λασιθίου καταγράφονται οι χαμηλότερες τιμές, με 6 καταγγελίες το 2023, αύξηση σε 13 το 2024 και μείωση σε 9 το 2025, με τη συνολική εικόνα να παραμένει σε χαμηλότερη κλίμακα σε σχέση με τις υπόλοιπες Π.Ε.

Τα καταγεγραμμένα περιστατικά ακολουθούν την τάση των περιστατικών που είχαν καταγραφεί και το πρώτο εξάμηνο του 2025 σε σύγκριση με τις αντίστοιχες περιόδους των ετών 2023 και 2024 (βλ. [5^η Έκθεση Παρατηρητηρίου](#)). Η κατανομή παραμένει άνιση, με την Π.Ε. Ηρακλείου να συγκεντρώνει συστηματικά το μεγαλύτερο μερίδιο των περιστατικών και

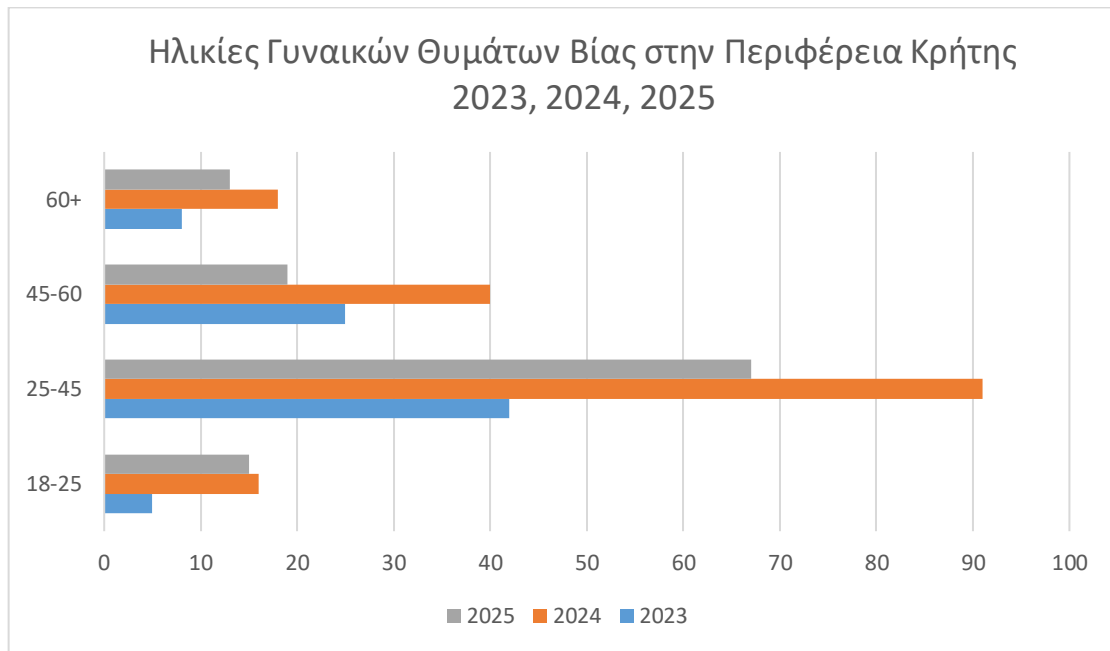

την Π.Ε. Λασιθίου το μικρότερο, γεγονός που υπογραμμίζει διαφοροποιημένες δυναμικές καταγραφής και πιθανής εμφάνισης του φαινομένου εντός της Περιφέρειας.

Πίνακας 6: Ποσοστά γυναικών και ανδρών στα περιστατικά Ιουλίου - Δεκεμβρίου 2025

Το γράφημα κατανομής φύλου των θυμάτων για την περίοδο Ιουλίου–Δεκεμβρίου 2025 (βλ. Πίνακα 6) αναδεικνύει σαφή έμφυλη διάσταση των καταγεγραμμένων περιστατικών. Ειδικότερα, το 76% των περιστατικών αφορά γυναίκες, ενώ το 24% αφορά άνδρες. Η σημαντική αυτή απόκλιση καταδεικνύει ότι, παρά την ύπαρξη περιστατικών και σε βάρος ανδρών, η βία εξακολουθεί να πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. Η συγκεκριμένη κατανομή ενισχύει τα ευρήματα της συνολικής ανάλυσης της περιόδου, καθώς υπογραμμίζει ότι οι γυναίκες αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των θυμάτων, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη για στοχευμένες πολιτικές πρόληψης, υποστήριξης και προστασίας, με έμφαση στη διάσταση του φύλου.

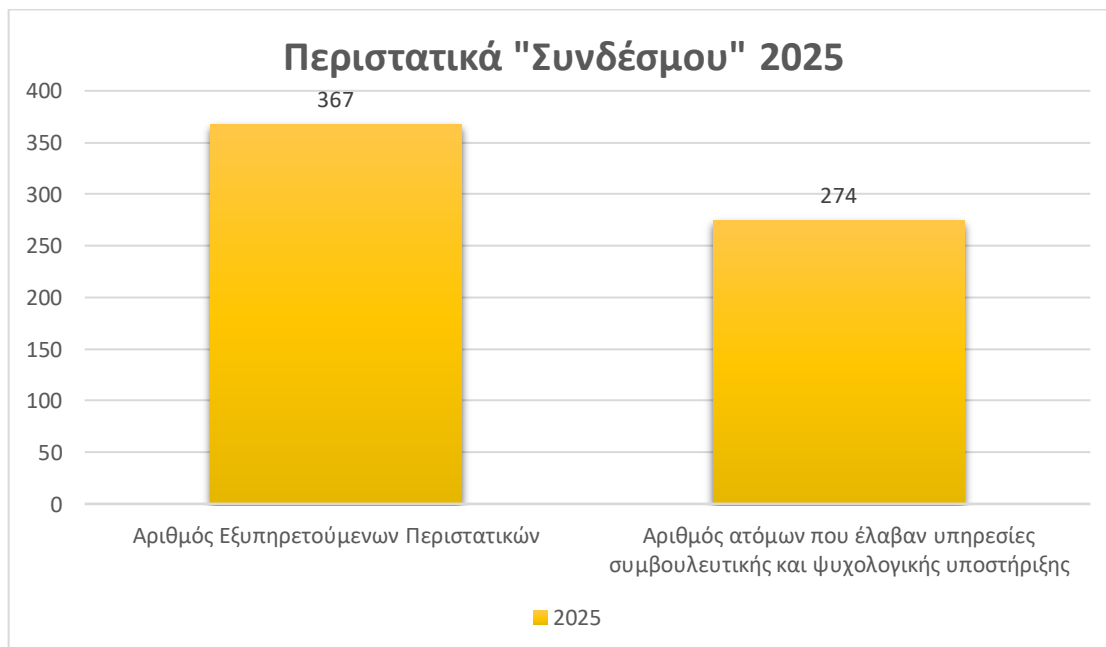
Πίνακας 7: Ηλικίες Γυναικών Θυμάτων Βίας στην Περιφέρεια Κρήτης 2023, 2024, 2025

Ο πίνακας (βλ. Πίνακα 7) αποτυπώνει την εξέλιξη των περιστατικών Βίας κατά γυναικών στην Περιφέρεια Κρήτης για τα έτη 2023–2025, αναδεικνύοντας σαφείς διαφοροποιήσεις ανά ηλικιακή ομάδα. Στην ηλικιακή **κατηγορία 25–45 ετών συγκεντρώνει σταθερά τον υψηλότερο αριθμό περιστατικών**, με ιδιαίτερη κορύφωση το 2024, ενώ παραμένει σε υψηλά επίπεδα και το 2025 παρά τη σχετική μείωση. Αντίστοιχη, αν και ηπιότερη, τάση παρατηρείται και στην ομάδα 45–60 ετών, όπου καταγράφεται αύξηση το 2024 και μερική αποκλιμάκωση το 2025. Οι ηλικιακές ομάδες 18–25 και 60+ εμφανίζουν χαμηλότερα, αλλά σταθερά περιστατικά, με μικρές διακυμάνσεις. Συνολικά, το 2024 καταγράφεται ως έτος αιχμής σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες, ενώ το 2025 παρουσιάζει ενδείξεις αποκλιμάκωσης, χωρίς ωστόσο να επιστρέφει πλήρως στα επίπεδα του 2023, γεγονός που υπογραμμίζει τη διαχρονικότητα και την πολυπλοκότητα του φαινομένου.

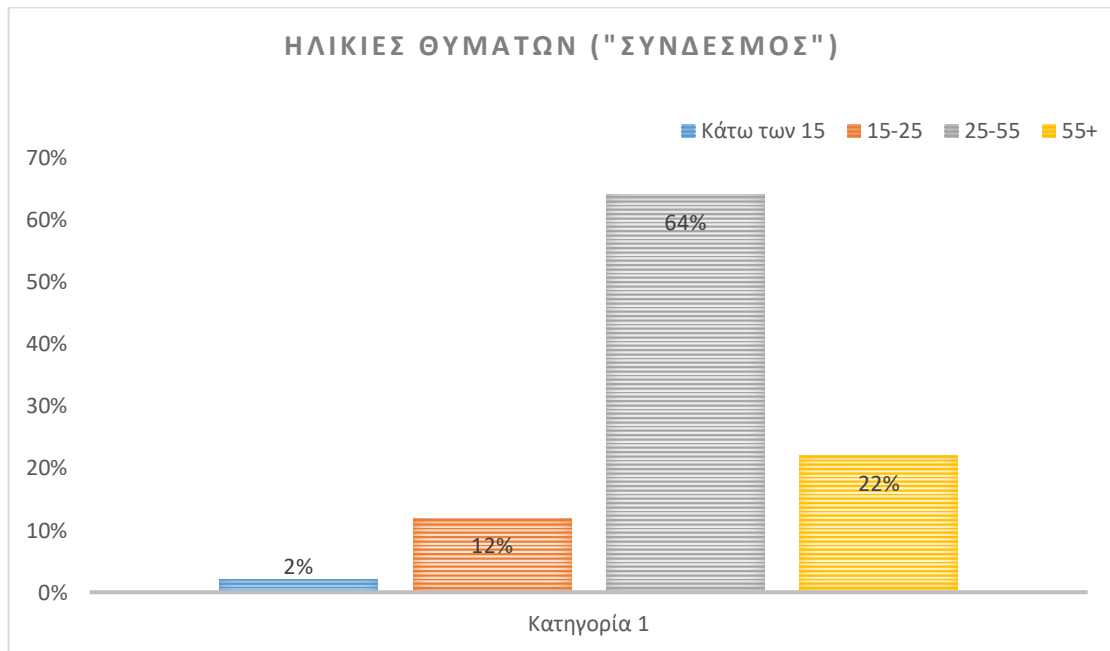
2.3. Δεδομένα «Συνδέσμου»

Για το έτος 2025, καταγράφηκαν 367 περιστατικά που απευθύνθηκαν και υποστηρίχθηκαν από τον «Σύνδεσμο», ενώ 274 άτομα έλαβαν συστηματική υποστήριξη και ενδυνάμωση (βλ. πίνακα 8). Δηλαδή, το 75% αυτών που αναζητούν βοήθεια μπαίνουν στο πλαίσιο οργανωμένης συμβουλευτικής υποστήριξης και ενδυνάμωσης. Η απόκλιση μεταξύ των δύο μεγεθών υποδηλώνει ότι στον «Σύνδεσμο» απευθύνονται γυναίκες πριν την καταγγελία (στις Αρχές), αναζητώντας βοήθεια και ενδυνάμωση ή ακόμα και οδηγίες και καθοδήγηση να ξεφύγουν από την κρίση ενός περιστατικού Βίας. Οι γυναίκες αυτές, σε αρκετές περιπτώσεις δεν προχωρούν στην ένταξη σε δομημένες Υπηρεσίες υποστήριξης, γεγονός που ενδέχεται να σχετίζεται με παράγοντες όπως η αποσπασματική αναζήτηση βοήθειας, ο φόβος ή πρακτικά εμπόδια πρόσβασης. Η απόκλιση αυτή χρήζει περαιτέρω έρευνας.

Πίνακας 8: Συνολικά Περιστατικά «Συνδέσμου»

Σε ότι αφορά στην ηλικία (βλ. πίνακα 9), η πλειονότητα των γυναικών-θυμάτων ανήκει στην ομάδα 25–55 ετών (64%), ενώ σημαντικό ποσοστό καταγράφεται και στις ηλικίες άνω των 55 ετών (22%). Οι νεότερες ηλικίες 15–25 αντιστοιχούν στο 12% και τα περιστατικά κάτω των 15 ετών παραμένουν περιορισμένα (2%). Η εικόνα αυτή αναδεικνύει ότι η Βία επηρεάζει κυρίως γυναίκες σε παραγωγικές και οικογενειακά ενεργές φάσεις της ζωής τους, χωρίς όμως να αποκλείονται άλλες ηλικιακές ομάδες.

Πίνακας 9: Ηλικίες Γυναικών Θυμάτων Βίας - Περιστατικά «Συνδέσμου» 2025

Σε ό,τι αφορά την εργασιακή κατάσταση (βλ. Πίνακα 10), οι εργαζόμενες αποτελούν το 57% των θυμάτων, ενώ οι άνεργες το 26%. Μικρότερα ποσοστά καταγράφονται στις φοιτήτριες/μαθήτριες (8%) και στις συνταξιούχες (9%). Τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι η έμφυλη Βία διαπερνά το σύνολο των κοινωνικοοικονομικών κατηγοριών, επηρεάζοντας τόσο οικονομικά ενεργές, όσο και πιο ευάλωτες ομάδες.

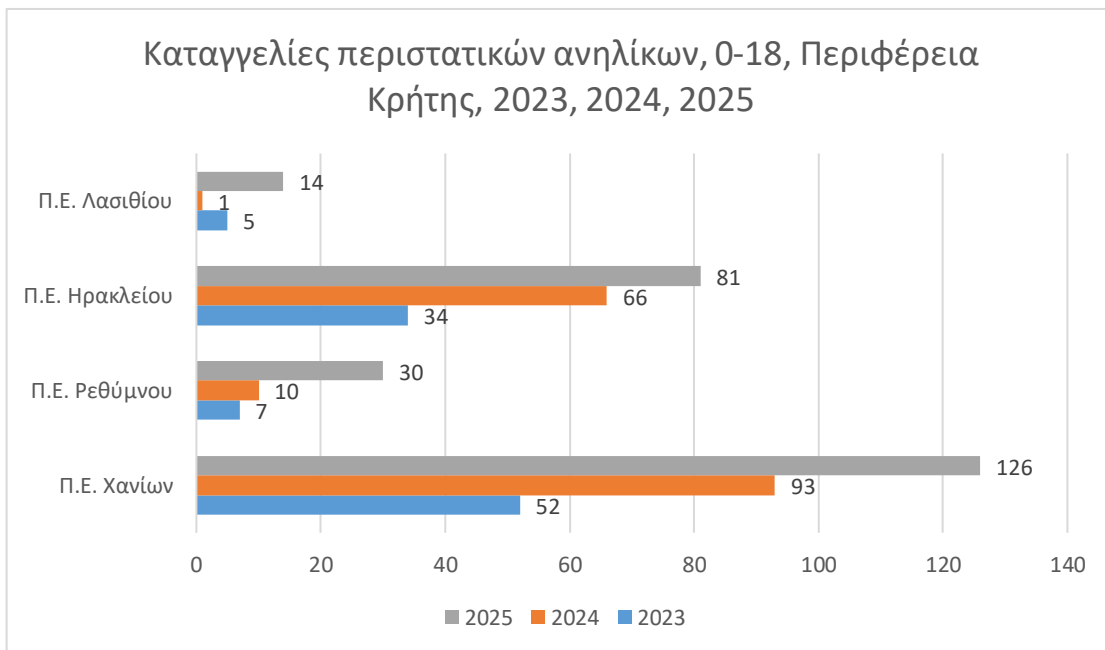
Πίνακας 10: Εργασιακή Κατάσταση Γυναικών Θυμάτων - Στατιστικά «Συνδέσμου»

2.4. Περιστατικά παιδικής κακοποίησης

Τα δεδομένα του έτους 2025, και συνολικά στην τριετία 2023, 2024, 2025, περιγράφουν **σαφή αύξηση** στις καταγγελίες περιστατικών Βίας κατά ανηλίκων (0–18 ετών) στην Κρήτη (βλ. Πίνακα 11).

Συνολικά για το έτος 2025 καταγράφηκαν 251 περιστατικά παιδικής κακοποίησης, εμφανίζοντας αύξηση κατά 47% σε σχέση με το 2024 και πάνω από 150% σε σχέση με το 2023 για την Κρήτη.

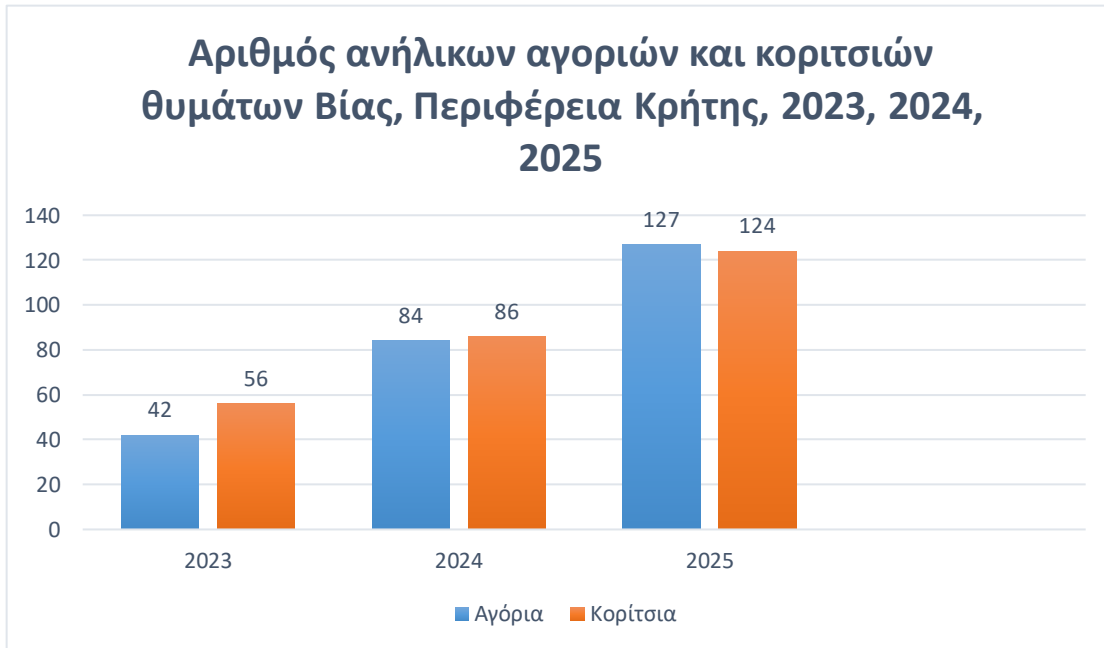
Πίνακας 11: Καταγγελίες περιστατικών με ανήλικα θύματα στην Κρήτη

Σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων, ο μεγαλύτερος αριθμός καταγγελιών καταγράφεται διαχρονικά στην Π.Ε. Χανίων, με σημαντική αύξηση, από 52 περιστατικά το 2023 σε 93 το 2024 και 126 το 2025. Ακολουθεί η Π.Ε. Ηρακλείου, όπου επίσης παρατηρείται έντονη άνοδος (34 το 2023, 66 το 2024 και 81 το 2025). Η Π.Ε. Ρεθύμνου παρουσιάζει μικρότερες απόλυτες τιμές, αλλά σταθερή αύξηση (7, 10 και 30 αντίστοιχα), ενώ στην Π.Ε. Λασιθίου οι καταγγελίες παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, με μεταβολές, από 5 το 2023 σε 1 το 2024 και 14 το 2025.

Ο χαμηλός αριθμός περιστατικών στις περιοχές δεν θα πρέπει να συνδέεται με χαμηλότερη ένταση του φαινομένου σε σχέση με τις άλλες περιοχές και την Κρήτη συνολικά.

Ως προς το φύλο, καταγράφεται αύξηση, τόσο στα αγόρια όσο και στα κορίτσια σε όλη τη διάρκεια του 2025 (βλ. πίνακα 12). Ο αριθμός των αγοριών αυξήθηκε από 42 το 2023 σε 84 το 2024 και 127 το 2025, ενώ για τα κορίτσια καταγράφεται άνοδος από 56 το 2023 σε 86 το 2024 και 124 το 2025. Τα στοιχεία δείχνουν ότι, παρότι τα κορίτσια παρουσιάζουν ελαφρώς υψηλότερες τιμές τα δύο πρώτα έτη, το 2025 τα μεγέθη των δύο φύλων συγκλίνουν σχεδόν πλήρως.

Πίνακας 12: Αριθμός περιστατικών με βάση το φύλο

2.5. Αξιολόγηση δεδομένων έτους 2025

Τα δεδομένα για το 2025 περιγράφουν μία χρονιά όπου ο αριθμός των καταγγελιών αυξήθηκε, αποτυπώνοντας μία πραγματικότητα όπου η Ενδοοικογενειακή Βία παραμένει ένα φαινόμενο με υψηλή ένταση και αυξητική δυναμική. Το πρώτο εξάμηνο του έτους 2025 καταγράφηκαν 16.345 καταγγελίες σε όλη τη χώρα, με τη συντριπτική πλειοψηφία να αφορά γυναίκες (78%). Κατά το διάστημα Ιανουαρίου–Οκτωβρίου 2025, η Ελληνική Αστυνομία χειρίστηκε περισσότερες από 19.000 υποθέσεις, με μέσο όρο περίπου 47 συλλήψεις ημερησίως για συναφή περιστατικά², ενώ 1.879 από τα καταγεγραμμένα θύματα ήταν ανήλικα κορίτσια³. Τα στοιχεία αυτά αφορούν δεκάμηνο και, συνεπώς, δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με ετήσια δεδομένα προηγούμενων ετών, ωστόσο αποτυπώνουν την ένταση του φαινομένου.

Σε ό,τι αφορά την Κρήτη, τα δεδομένα καταγράφουν αυξητική τάση εντός του 2025, με τις περισσότερες καταγγελίες να συγκεντρώνονται στους Νομούς Ηρακλείου και Χανίων. Αν και η ένταση διαφοροποιείται γεωγραφικά, συνολικά παραμένει σε υψηλά επίπεδα, με μεγαλύτερη συγκέντρωση περιστατικών στις Περιφερειακές Ενότητες Ηρακλείου και Χανίων. Σε σχέση με προηγούμενα έτη, παρατηρείται, ωστόσο, μία σχετική σταθεροποίηση στις καταγγελίες, γεγονός που μπορεί να ερμηνευθεί τόσο ως διατήρηση της έκτασης του φαινομένου όσο και ως αύξηση της εμπιστοσύνης των θυμάτων προς τη διαδικασία καταγγελίας.⁴

Η σύσταση και η λειτουργία των νέων κέντρων Ενδοοικογενειακής Βίας της ΕΛΑΣ στην Π.Ε. Ρεθύμνου (Ρέθυμνο) και στον Π.Ε. Λασιθίου (Άγιο Νικόλαο), συνέβαλαν ώστε η κάθε γυναίκα που ζει στις περιοχές αυτές να μπορεί να καταγγέλλει με μεγαλύτερη ευχέρεια. Παρόλα αυτά η υποστελέχωση, η πλημμελής συνεργασία, οι ελλείψεις και τα κενά στη συντονισμένη ανταπόκριση παίζουν σημαντικό ρόλο στην προστασία της κάθε γυναίκας επιζώσας Βίας.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν τα στοιχεία για τις γυναικοκτονίες το 2025 στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα, καταγράφηκαν 21 γυναικοκτονίες στη χώρα, παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το 2024, όπου είχαν καταγραφεί 19 περιπτώσεις⁵. Αν και οι απόλυτοι αριθμοί ενδέχεται να φαίνονται μικροί σε σύγκριση με το σύνολο των περιστατικών Βίας, η αυξητική αυτή τάση υπογραμμίζει τη σοβαρότητα του φαινομένου και την αποτυχία των υφιστάμενων μηχανισμών πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης να προστατεύσουν αποτελεσματικά τις γυναίκες που βρίσκονται σε υψηλό κίνδυνο. Οι γυναικοκτονίες δεν αποτελούν μεμονωμένα περιστατικά, αλλά συχνά το τελικό στάδιο μιας κλιμακούμενης πορείας Βίας, γεγονός που καθιστά επιτακτική την ανάγκη για έγκαιρη αναγνώριση και ουσιαστική διαχείριση των καταγγελιών. Η γυναικοκτονία, δεν είναι άλλη

² DNewsroom, (2025), Greek Police Report Over 19,000 Domestic Violence Cases in First Ten Months of 2025, διαθέσιμο στο: <https://www.dnews.gr/eidhseis/news-in-english/558448/greek-police-report-over-19-000-domestic-violence-cases-in-first-ten-months-of-2025>.

³ Σπυρόπουλος Παναγιώτης, (2025), Ανεξέλεγκτη η ενδοοικογενειακή Βία στην Ελλάδα: Πάνω από 16.000 γυναίκες θύματα μέσα σε 10 μήνες, διαθέσιμο στο: <https://www.thetoc.gr/koinwnia/article/anexelegkti-i-endookogeneiaki-bia-stin-ellada-pano-apo-16000-gunaikes-thumata-mesa-se-10-mines/>.

⁴ Δηλώσεις Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, Μιχάλη Χρυσοχόϊδη, (2025), Domestic violence complaints and arrests on the rise, διαθέσιμο στο: <https://www.millettnews.com/greece/domestic-violence-complaints-and-arrests-on-the-rise>.

⁵ Επίσημα Δεδομένα Γυναικοκτονιών από το Ελληνικό Τμήμα του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τις Γυναικοκτονίες. Διαθέσιμο στο: <https://femicide.gr/poiotika-dedomena/>.

μια ανθρωποκτονία. Είναι μια ανθρωποκτονία ενάντια σε γυναίκα από τον σύντροφο / σύζυγο ο οποίος προχωρά στην εγκληματική ενέργεια εκμεταλλευόμενος την αντίληψη υπεροχής του ως προς το θύμα και το φύλο του.

Πέραν των ποσοτικών στοιχείων, για το έτος 2025, αναδεικνύονται κρίσιμα ποιοτικά ζητήματα που σχετίζονται με την ανταπόκριση του συστήματος. Η καθυστέρηση ενεργοποίησης των μηχανισμών προστασίας, ακόμη και σε περιπτώσεις σαφών ενδείξεων κακοποίησης, οδηγεί σε απώλεια κρίσιμων στοιχείων και παρατεταμένη έκθεση των θυμάτων σε κίνδυνο. Οι αιτίες εντοπίζονται σε υποστελέχωση, γραφειοκρατικά εμπόδια, ελλιπή συντονισμό και περιορισμένη εξειδίκευση των επαγγελματιών πρώτης γραμμής.

Παράλληλα, η διαδικασία καταγγελίας επιφέρει σημαντική ψυχολογική και κοινωνική επιβάρυνση. Οι μακροχρόνιες δικαστικές διαδικασίες, που έπονται της αρχικής ή καταδικαστικής απόφασης εις βάρος του θύτη⁶ ή η υποβολή αντιμηνύσεων και η συνεχιζόμενη εμπλοκή σε συγκρουσιακά οικογενειακά περιβάλλοντα δημιουργούν άγχος, ανασφάλεια και στιγματισμό, οδηγώντας αρκετές γυναίκες σε δισταγμό ή και απόσυρση της καταγγελίας. Έτσι, ο θεσμικός μηχανισμός, αντί να λειτουργεί προστατευτικά, συχνά επιβαρύνει περαιτέρω τα θύματα και ενισχύει τον κύκλο της ατιμωρησίας.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η επιστροφή θυμάτων σε κακοποιητικά περιβάλλοντα. Ένα σημαντικό ποσοστό γυναικών, είτε αποσύρει την καταγγελία είτε επιστρέφει στον θύτη, πολλές φορές για οικονομικούς λόγους (μη βιώσιμη απομάκρυνση από τον θύτη – μη βιώσιμη οικονομικά απομάκρυνση του θύτη) και πολλές φορές οι λόγοι που προβάλλονται αναφέρονται σε μη πρόθεση για διάλυση της οικογένειας, ή ζητήματα επιμέλειας παιδιών ή οικονομική εξάρτηση του ενός μέλους από το άλλο. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να στιγματιστεί η καταγραφόμενη πίεση ορισμένων δομών υποστήριξης ή επαγγελματιών ώστε η οικογένεια να μείνει ενωμένη με κάθε κόστος.

Ο φόβος αντιπoiνων και η ψυχολογική εξουθένωση επιδεινώνουν την κατάσταση για την επιζώσα, ενώ η απουσία επαρκών Δομών ενδυνάμωσης αναδεικνύει ότι η καταγγελία από μόνη της δεν αρκεί για τη διακοπή του κύκλου Βίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι 5 στις 10 γυναίκες που καταγγέλλουν εμφανίζονται πρόθυμες να λάβουν υποστήριξη, ενώ 3 στις 10 αρνούνται. Συνολικά, το σύστημα ανταπόκρισης, δεν έχει κατορθώσει ακόμα να διαμορφώσει ένα βιώσιμο και αποτελεσματικό πλαίσιο υποστήριξης της επιζώσας (και των παιδιών της) το οποίο θα περιλαμβάνει την απομάκρυνση του θύτη (με την εισαγωγή του σε Πρόγραμμα Θυτών) ή την καταδίκη του (σε περίπτωση σοβαρής κακοποιητικής συμπεριφοράς), και τη βιώσιμη υποστήριξη στην επιζώσα και τα παιδιά της.

Παράλληλα, η εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για τη συνεπιμέλεια δημιουργεί προκλήσεις σε περιπτώσεις κακοποίησης. Όταν η κακοποίηση δεν μπορεί να αποδειχθεί άμεσα και με ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία, είναι πιθανή η απόσυρση της καταγγελίας, επιτρέποντας στον καταγγελλόμενο να διεκδικήσει επιμέλεια. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αποφάσεις συνεπιμέλειας λαμβάνονται ακόμη και με την ύπαρξη ενδείξεων κακοποιητικής

⁶ Σε αυτό το πλαίσιο έχουμε καταγράψει μια σαφή βελτίωση του χρόνου πρώτης εκδίκασης περιστατικού κακοποίησης με την αυτόφωρη διαδικασία και την πρώτη καταδίκη του δράστη / θύτη.

συμπεριφοράς, γεγονός που εγείρει σοβαρά ζητήματα ως προς την προστασία του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού. Επιπλέον παρατηρείται ότι η κακοποίηση «εργαλειοποιείται» από τους συζύγους στις περιπτώσεις «συγκρουσιακών διαζυγίων», με τη χρήση γνωματεύσεων αμφίβολου προελεύσεως από ιδιώτες με στόχο την επιμέλεια ανήλικων παιδιών. Οι αντιμηνύσεις επιβαρύνουν περαιτέρω τη διαδικασία και λειτουργούν αποτρεπτικά για τα θύματα. Υπό αυτές τις συνθήκες, η συνεπιμέλεια μπορεί να ενισχύσει ένα περιβάλλον ανασφάλειας και να αναπαράγει τη βία, αντί να λειτουργεί προστατευτικά.

Σε επίπεδο ανταπόκρισης του συστήματος, η διαχείριση των περιστατικών εμφανίζει ακόμα σοβαρές δυσλειτουργίες σε όλη τη χώρα οι οποίες επιφέρουν σχεδόν πάντα δευτερογενή τραυματισμό των ατόμων που καταγγέλλουν (γυναίκες ή παιδιά). Η έλλειψη συντονισμού μεταξύ φορέων, η πολυπλοκότητα των διαδικασιών, η γραφειοκρατία και η υποστελέχωση αναστέλλουν την παροχή προστασίας, ενώ διαφοροποιήσεις στην εκπαίδευση και εξειδίκευση των επαγγελματιών πρώτης γραμμής οδηγούν σε άνιση ποιότητα Υπηρεσιών και ενισχύουν την αίσθηση ανασφάλειας των θυμάτων. Για παράδειγμα, η εντατική εκπαίδευση των στελεχών τμημάτων Ενδοοικογενειακής Βίας της ΕΛΑΣ δεν διαχέεται εύκολα και στα στελέχη των περιφερειακών Αστυνομικών Τμημάτων ή ακόμα και όταν αυτό συμβαίνει, οι αλλαγές δεν είναι εμφανείς, με πολλά προβλήματα να προκαλούνται από την μη επαρκή εκπαίδευση των στελεχών Υπηρεσίας. Η εκπαίδευση ιατρικού προσωπικού ή στελεχών κοινωνικών υπηρεσιών, πολλές φορές αδυνατεί να συμπεριλάβει την αναγκαιότητα κατανόησης της διαδικασίας της προδικασίας και της εκτίμησης ή διαχείρισης κινδύνου. Η παραγωγή του Εθνικού Εργαλείου Εκτίμησης κινδύνου από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, παρόλο που είναι ένα θετικό βήμα, η εφαρμογή του, δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνον σε φορείς του Δημοσίου τομέα, ενώ χρειάζεται να είναι και σε συμφωνία με τις οδηγίες της ΕΛΑΣ για την εκτίμηση/ διαχείριση κινδύνου.

Παράλληλα, ακόμα και σε στελέχη της ΕΛΑΣ που μπορεί να έλαβαν εκπαίδευση (πχ στελέχη της Άμεσης Δράσης), σε αρκετές περιπτώσεις εμφανίζεται να μην υπάρχει αλλαγή στην ανταπόκριση. Η στοχευμένη και πολύ εντατική εκπαίδευση αυτών των στελεχών χρειάζεται να συνοδεύεται και από την αντίστοιχη κατάρτιση και στην συντονισμένη ανταπόκριση, όταν εμπλέκονται και άλλες Υπηρεσίες (Υπηρεσίες Υγείας, Κοινωνικές Υπηρεσίες). Δηλαδή, να μην περιορίζεται μόνον στην «στενή» και «κατά το γράμμα» εφαρμογή του νόμου, η οποία ακόμα και αν «υπηρετείται» με «ακρίβεια», σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζονται «κενά» τα οποία σε συνδυασμό με την απροθυμία των θυμάτων να λάβουν υποστήριξη μπορεί να οδηγήσουν στην εμφάνιση σημαντικών κινδύνων στην προστασία του θύματος.

Ιδιαίτερη πρόκληση αποτελεί ο **εξαναγκαστικός έλεγχος (coercive control)**, μία μορφή κακοποίησης υψηλού κινδύνου που δύσκολα εντοπίζεται και τεκμηριώνεται χωρίς **εξειδικευμένη υποστήριξη**. Την ίδια στιγμή, η δευτερογενής θυματοποίηση από Υπηρεσίες πρώτης γραμμής —μέσω καθυστερήσεων, απαξιωτικών στάσεων ή μετακύλισης ευθυνών— υπονομεύει την εμπιστοσύνη των θυμάτων και λειτουργεί αποτρεπτικά για την αναζήτηση βοήθειας. Η απουσία κοινής αντίληψης και συντονισμένης πρακτικής μεταξύ διαφορετικών Υπηρεσιών εντείνει το πρόβλημα, ιδίως σε περιπτώσεις που εμπλέκονται ανήλικα άτομα, όπου τα θύματα καλούνται να επαναλαμβάνουν καταθέσεις μέσα σε ένα επιβαρυντικό γραφειοκρατικό πλαίσιο.

Η δευτερογενής θυματοποίηση από τις Υπηρεσίες πρώτης γραμμής, μέσω απαξιωτικών στάσεων, καθυστερήσεων ή μετακύλισης ευθυνών προς τα θύματα καταγράφεται διαρκώς και οριζόντια και υπονομεύει περαιτέρω την εμπιστοσύνη προς τους θεσμούς, ενώ αποθαρρύνει μελλοντικές καταγγελίες. Η δευτερογενής θυματοποίηση, προκύπτει από τη μη οργανωμένη και μη κοινή εκπαίδευση και κατάρτιση στελεχών πρώτης γραμμής διαφορετικών ειδικοτήτων και Υπηρεσιών. Αποτυπώνεται ολοένα και πιο πολύ η ανάγκη τα στελέχη πρώτης γραμμής, να αποκτήσουν μία κοινή αντίληψη για περιστατικά, αλλά και για το φαινόμενο συνολικότερα. Οι περιπλοκότητες που εμφανίζονται σε περιστατικά απαιτούν την συνεργασία των στελεχών και Υπηρεσιών κάτι που δεν φαίνεται να προκύπτει στην πράξη, οδηγώντας στη δευτερογενή θυματοποίηση. Ειδικότερα δε, όταν αποκαλύπτεται κακοποίηση ανηλίκων μετά από καταγγελία κακοποίησης της μητέρας τους τα παιδιά αλλά και η μητέρα καλούνται να καταθέσουν επανειλημμένα, ερχόμενα αντιμέτωπα με συστημικά αδιέξοδα λόγω της περίπλοκης γραφειοκρατίας των Υπηρεσιών του Δημοσίου.

Η απλούστευση των διαδικασιών, η εφαρμογή της διεπιστημονικής και δια τομεακής συνεργασίας με στοχευμένα πρωτόκολλα τα οποία διαμορφώνονται σε περιφερειακό πλαίσιο, ενσωματώνοντας όλους τους φορείς πρώτης γραμμής, ως συνέπεια μιας λεπτομερούς και αποτελεσματικής χαρτογράφησης Υπηρεσιών, η διαρκής κατάρτιση των στελεχών στη διασύνδεση και την συντονισμένη ανταπόκριση καθώς και η διαχείριση των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των θυμάτων από τις Υπηρεσίες αποτελούν τα πιο κρίσιμα ζητήματα στην επίλυση των συστημικού χαρακτήρα προβλημάτων που εμφανίζονται και πλήττουν την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Η μη επίλυση των ανωτέρω ζητημάτων είναι πιθανό να οδηγήσει σε αύξηση της μη καταγγελίας (under reporting) καθώς μπορεί να διαμορφώσει την αντίληψη στην κοινωνία ότι «θα πρέπει η γυναίκα να λύσει το πρόβλημα μόνη της διότι δεν θα βρει το δίκιο της», και αυτό είναι ένας κίνδυνος τον οποίο ο «Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου» τον καταγράφει και έντονα.

Τέλος, ο «Σύνδεσμος» θεωρεί ότι η υιοθέτηση μίας πιο φιλικής προς το θύμα ανταπόκρισης των Υπηρεσιών υποδοχής καταγγελιών χωρίς να πληγεί η ακεραιότητα αξιόπιστης συλλογής δεδομένων και καταγραφής της καταγγελίας θα πρέπει να είναι ο επόμενος στόχος εκπαίδευσης και κατάρτισης των στελεχών της ΕΛΑΣ (και των τμημάτων Ενδοοικογενειακής Βίας) στην Κρήτη και την Ελλάδα. Η φιλική ως προς το θύμα προσέγγιση ενσωματώνει κρίσιμες αρχές της «επίγνωσης τραύματος» μαζί με τις βασικές αρχές φιλικής και ασφαλούς εξυπηρέτησης του καταγγέλλοντος από την Υπηρεσία υποδοχής. Η ανάγκη γίνεται οξύτερη σε περιστατικά κακοποίησης παιδιών.

Σε ότι αφορά την παιδική κακοποίηση, η ανάγκη για εντατική και διαρκή κατάρτιση στην δια υπηρεσιακή λειτουργία και συνεργασία, για (άμεση) στελέχωση των αρμοδίων τμημάτων της ΕΛΑΣ του Πρωτοδικείου Ηρακλείου, αλλά και των Μονάδων Παιδικής Προστασίας, αλλά και η ανάγκη ενεργούς και λειτουργικής πολύ-υπηρεσιακής συνεργασίας των Δομών του Κράτους με μη κρατικούς φορείς υποστήριξης παιδιών θυμάτων Βίας αποτελούν βασικές και κατεπείγουσες προτεραιότητες ώστε να επιτυγχάνεται ο στόχος της συντονισμένης και αποτελεσματικής ανταπόκρισης.

Ο «Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου», σταθερά προτείνει την παραγωγή ενός Περιφερειακού Μοντέλου / πρωτοκόλλου ανταπόκρισης στη Βία κατά των Γυναικών στην Κρήτη, σε συνέχεια των θετικών εξελίξεων στη δημιουργία Πρωτοκόλλου Διαχείρισης Κινδύνου το οποίο παρήχθη από το ΥΚΟΙΣΟ, ώστε να υπάρξει ευελιξία, και αποτελεσματικότητα.

Συνολικά, τα δεδομένα για το 2025 υπογραμμίζουν ότι το πρόβλημα της ενδοοικογενειακής Βίας δεν περιορίζεται στην έκταση και τον αριθμό των περιστατικών αλλά επεκτείνεται και στον τρόπο διαχείρισής τους. Η εστίαση και μόνο στον αριθμό των περιστατικών ανά Περιφέρεια και συνολικά για τη χώρα αποτυπώνει την πρώτη ανταπόκριση σε περιστατικά, παρόλα αυτά η αξιολόγηση χρειάζεται να ενσωματώνει πληθώρα ποιοτικών δεδομένων τα οποία προκύπτουν και από το πεδίο και την ανταπόκριση του συστήματος ανταπόκρισης.

Η ύπαρξη θεσμικών εργαλείων και νομοθετικών προβλέψεων δεν εξασφαλίζει από μόνη της προστασία, αν δεν συνοδεύεται από έγκαιρη εφαρμογή, συνεκτικό συντονισμό και ολοκληρωμένες υποστηρικτικές δομές. Η ανάγκη μετάβασης από ένα αποσπασματικό και μη ευέλικτο μοντέλο σε ένα ολοκληρωμένο, προληπτικό και ανθρωποκεντρικό σύστημα προστασίας, με ενίσχυση της πολυ-υπηρεσιακής συνεργασίας, απλούστευση διαδικασιών, ουσιαστική νομική και κοινωνική υποστήριξη και προώθηση της οικονομικής αυτονομίας των γυναικών, αναδεικνύεται ως κρίσιμη προϋπόθεση για την ουσιαστική βελτίωση της ανταπόκρισης στις ανάγκες των θυμάτων.

3. Αποτίμηση Κατάστασης

Στο παρόν κεφάλαιο επιχειρείται μια συνολική κριτική αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια Κρήτης αναφορικά με την αντιμετώπιση της έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, έχοντας ως κεντρικό άξονα αναφοράς την Έκθεση Αξιολόγησης της GREVIO (2023) και τις συνεπακόλουθες συστάσεις της Επιτροπής των Μερών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η Δομή της ανάλυσης ακολουθεί τη μεθοδολογία των «4 Π⁷» της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, επιτρέποντας τη συγκριτική μελέτη μεταξύ των νομοθετικών δεσμεύσεων της Ελλάδας και της πρακτικής τους εφαρμογής στο τοπικό πλαίσιο της Κρήτης.

Η προσέγγιση αυτή επιλέχθηκε προκειμένου να αναδειχθεί με σαφήνεια το χάσμα που χωρίζει τις επίσημες διακηρύξεις από την επιχειρησιακή πραγματικότητα, ξεκινώντας από τους πυλώνες της Πρόληψης, της Προστασίας και της Δίωξης. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στον εντοπισμό των δομικών κενών που οδηγούν στη «στατιστική αορατότητα» των παιδιών-θυμάτων και στην έλλειψη διασύνδεσης των δεδομένων μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών, στοιχεία που αποτελούν τα κρίσιμα «τυφλά σημεία» του ελληνικού συστήματος. Παράλληλα, η ανάλυση εστιάζει στις έντονες γεωγραφικές ανισότητες του νησιού και στην υπερφόρτωση των υφιστάμενων Δομών, αναδεικνύοντας την ανάγκη για αποκέντρωση των Υπηρεσιών και ενίσχυση των εξειδικευμένων προγραμμάτων, όπως αυτά που αφορούν τη διαχείριση θυτών.

Συνολικά, το κεφάλαιο επιδιώκει να καταδείξει ότι η αντιμετώπιση της βίας στην Κρήτη παραμένει σε μεγάλο βαθμό αποσπασματική μη ολοκληρωμένη, στερούμενη ενός συνεκτικού στρατηγικού σχεδιασμού. Η εν λόγω αποτύπωση δεν λειτουργεί απλώς ως καταγραφή προβλημάτων, αλλά αποτελεί τη βάση για τη διατύπωση συγκεκριμένων και επιχειρησιακά υλοποιήσιμων συστάσεων, οι οποίες στοχεύουν στη μετάβαση προς ένα ολοκληρωμένο, πολυ-υπηρεσιακό μοντέλο προστασίας. Η μετάβαση αυτή καθίσταται επιτακτική, δεδομένης της υποχρέωσης της χώρας να επιδείξει ουσιαστική πρόοδο έως τον Δεκέμβριο του 2026, μετατρέποντας τις διεθνείς συστάσεις σε εφαρμοσμένη πολιτική πεδίου.

3.1. Αξιολόγηση ανά άξονα GREVIO.

Η αξιολόγηση για την Ελλάδα από την Ομάδα Εμπειρογνομώνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Καταπολέμηση της Βίας των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας – Ομάδα GREVIO και οι συστάσεις της Επιτροπής των Μερών της Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης (2023) δεν αφήνουν περιθώρια παρερμηνείας. Η αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στη χώρα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από δομικά κενά, αποσπασματικές πολιτικές και σημαντικές αποκλίσεις από τα διεθνή πρότυπα που η ίδια η Ελλάδα έχει δεσμευτεί να τηρεί.⁸

⁷ Πρόληψη, Προστασία, Προσαγωγή και δίωξη, Πολιτικές

⁸ Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence (GREVIO) (2023), *Baseline Evaluation Report on Greece*, Council of Europe. Διαθέσιμο στο: <https://rm.coe.int/grevio-s-baseline-evaluation-report-on-legislative-and-other-measures-/1680ad469d>; Committee of the Parties (2023), *Recommendation on the implementation of the*

Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η διαρκής υστέρηση στην πλήρη ενσωμάτωση της έμφυλης διάστασης στη νομοθεσία και στις δημόσιες πολιτικές. Παρά τις επανειλημμένες επισημάνσεις, οι υφιστάμενες ρυθμίσεις δεν διασφαλίζουν επαρκώς την αναγνώριση και αντιμετώπιση όλων των μορφών Βίας που καλύπτονται από τη Σύμβαση, ενώ η πρακτική εφαρμογή τους παραμένει άνιση και συχνά ανεπαρκής.

Η ενσωμάτωση των βασικών προβλέψεων των Ευρωπαϊκών Οδηγιών για την προστασία των θυμάτων Βίας κατά των γυναικών στο ελληνικό δίκαιο, μέσω της αναμόρφωσης του Ν. 3500/2006 με τον Ν.5090/2024 συνιστά μια αναμφίβολα θετική πρωτοβουλία. Η θεσμική θωράκιση κατά της έμφυλης Βίας στην Ελλάδα κορυφώθηκε με την ψήφιση του ν. 5172/2025, ο οποίος ενσωμάτωσε την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2024/1385 και επέφερε τροποποιήσεις στον Ποινικό Κώδικα (όπως η ποινικοποίηση του ακρωτηριασμού γεννητικών οργάνων και η αυστηροποίηση για το stalking). Ωστόσο, η ανάλυση του νόμου αποκαλύπτει μια προβληματική προσέγγιση, η οποία χαρακτηρίζεται από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) ως μία «à la carte» μεταφορά. Παρά τη θετική πρόθεση, περισσότερες από τις μισές διατάξεις της Οδηγίας —συμπεριλαμβανομένων κρίσιμων προβλέψεων για την πρόληψη, την εξειδικευμένη υποστήριξη θυμάτων σεξουαλικής Βίας και την παρενόχληση στην εργασία— παραλείφθηκαν χωρίς αιτιολόγηση.⁹ Η νομοθετική διαδικασία δέχθηκε κριτική για την προσχηματική δημόσια διαβούλευση των 15 ημερών κατά την εορταστική περίοδο και την απουσία διαλόγου με τις γυναικείες Οργανώσεις, ενώ το αίτημα για την ποινικοποίηση της γυναικοκτονίας, παρά την ανησυχητική αύξηση των περιστατικών, δεν εισακούστηκε.¹⁰

Ο νόμος για την υποχρεωτική συνεπιμέλεια (ν. 4800/2021), λόγω προβλημάτων στην εφαρμογή του, φαίνεται να δημιουργεί ανασχές και εμπόδια στην επίτευξη του τελικού στόχου, που δεν είναι άλλος από την ολιστική προστασία των θυμάτων και τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού.

Η έλλειψη αξιόπιστων, συστηματικών και δημόσια προσβάσιμων δεδομένων δεν αποτελεί απλώς μια τεχνική αδυναμία, αλλά ένα κρίσιμο εμπόδιο στη χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών. Αν και η Ελληνική Αστυνομία συλλέγει πλέον ποσοτικά στοιχεία (αριθμό καταγγελιών, φύλο θυτών/θυμάτων), αυτά παραμένουν αποσπασματικά και περιορίζονται στην είσοδο του συστήματος. Η αδυναμία παρακολούθησης της «διαδρομής» ενός περιστατικού σε όλα τα στάδια —από την αρχική καταγγελία στο αστυνομικό τμήμα έως την τελική δικαστική απόφαση και την απονομή δικαιοσύνης— υπονομεύει τη δυνατότητα

Istanbul Convention by Greece, Council of Europe. Διαθέσιμο στο: <https://rm.coe.int/ic-cp-inf-2023-14-cop-recommendation-on-greece-1680ada32d>.

⁹ Petoglou, P. (2025), *The à la carte transfer of the VAW Directive* [Flash Report], Greece, European network of legal experts in gender equality and non-discrimination. Διαθέσιμο στο: <https://www.equalitylaw.eu/downloads/6110-greece-the-a-la-carte-transfer-of-the-vaw-directive-for-website.pdf>

¹⁰ Petoglou, P. (2025), *The à la carte transfer of the VAW Directive* [Flash Report], Greece, European network of legal experts in gender equality and non-discrimination. Διαθέσιμο στο: <https://www.equalitylaw.eu/downloads/6110-greece-the-a-la-carte-transfer-of-the-vaw-directive-for-website.pdf>

λογοδοσίας των θεσμών και αφήνει τα θύματα εκτεθειμένα σε μια δαιδαλώδη γραφειοκρατία.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η συστηματική «στατιστική αορατότητα» των παιδιών-θυμάτων. Παρά το γεγονός ότι η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης αναγνωρίζει τα παιδιά που εκτίθενται σε ενδοοικογενειακή βία ως άμεσα θύματα (δευτερογενής θυματοποίηση), η επίσημη καταγραφή τους παραμένει πλημμελής. Στην πράξη, τα παιδιά θύματα δεν λογίζονται ως ξεχωριστά θύματα στις αστυνομικές αναφορές, εκτός εάν έχουν υποστεί άμεση σωματική κακοποίηση, με αποτέλεσμα να υποτιμάται το ψυχικό τραύμα της έκθεσης στη βία.¹¹

Παράλληλα, αναδεικνύεται ως κρίσιμο κενό η απουσία μιας ολοκληρωμένης χαρτογράφησης των Υπηρεσιών και των φορέων πρώτης γραμμής, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Η συστηματική χαρτογράφηση αποτελεί την απαραίτητη αφετηρία για τη μετάβαση από αποσπασματικές ενέργειες σε ένα πλαίσιο συντονισμένης ανταπόκρισης (Πολύ-υπηρεσιακή Ανταπόκριση). Μόνο μέσω της δικτύωσης και της οργάνωσης των διαθέσιμων πόρων μπορεί να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση των περιστατικών και η ολιστική υποστήριξη των θυμάτων.

Το πλέον επικίνδυνο κενό εντοπίζεται στην απουσία διασύνδεσης των δεδομένων μεταξύ ποινικής και αστικής δικαιοσύνης. Η έλλειψη ενός ενιαίου συστήματος καταγραφής εμποδίζει τη μεταφορά κρίσιμων πληροφοριών για το ιστορικό βίας από τις αστυνομικές αρχές στα δικαστήρια ή τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι αποφάσεις για την επιμέλεια και την επικοινωνία να λαμβάνονται συχνά παραβλέποντας τον κίνδυνο δευτερογενούς θυματοποίησης της μητέρας και του παιδιού.

Στο πεδίο της προστασίας, η εικόνα παραμένει προβληματική. Οι διαθέσιμες δομές υποστήριξης και προστασίας θυμάτων φαίνεται να μην επαρκούν ούτε ποσοτικά ούτε γεωγραφικά, ενώ η πρόσβαση των θυμάτων —ιδίως σε περιφερειακές και απομακρυσμένες περιοχές, όπως τμήματα της Κρήτης— εξακολουθεί να είναι περιορισμένη. Η απουσία της χαρτογράφησης Υπηρεσιών σε περιφερειακό επίπεδο και σε Εθνικό, η απουσία δεδομένων ανά Περιφέρεια αποτελούν ουσιώδη συστημικά προβλήματα. Η απουσία εξειδικευμένων Υπηρεσιών για επιζώσες σεξουαλικής βίας και η εξάρτηση της πρόσβασης σε υποστήριξη από την υποβολή καταγγελίας συνιστούν σοβαρές αστοχίες που αντιβαίνουν ευθέως στις προβλέψεις της Σύμβασης.

Τέλος, η απουσία μιας συνεκτικής και συντονισμένης ανταπόκρισης μεταξύ των δημόσιων Δομών και των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών παραμένει ένα από τα μείζονα προβλήματα στη διαχείριση περιστατικών έμφυλης βίας. Τόσο στην Κρήτη όσο και στην υπόλοιπη επικράτεια, εξειδικευμένες Οργανώσεις με μακρόχρονη εμπειρία στην προστασία θυμάτων, όπως ο «Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου», έρχονται αντιμέτωπες με σοβαρές δυσλειτουργίες στη συνεργασία τους με τις κρατικές Υπηρεσίες.

¹¹ National Report Greece (2025), CHILD Project. Διαθέσιμο στο:
<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:07222c94-7137-4460-91ca-1789e71b99c4>.

Ένα ιδιαίτερα ανησυχητικό φαινόμενο είναι η ετεροβαρής πρόσβαση σε δικαιώματα και παροχές. Τα ωφελούμενα άτομα που υποστηρίζονται από φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών στερούνται συχνά προνομίων και ευεργετημάτων που απολαμβάνουν όσοι απευθύνονται αποκλειστικά σε δημόσιες δομές. Επιπλέον, η θεσμική συνεργασία στερείται κανονιστικής κατοχύρωσης, με αποτέλεσμα να επαφίεται στην προσωπική ευαισθησία και τις σχέσεις μεταξύ των στελεχών των εκάστοτε φορέων.

Παρά το γεγονός ότι ο «Σύνδεσμος» έχει επιτύχει ένα υποδειγματικό επίπεδο συνεργασίας με τους τοπικούς φορείς στην Κρήτη, εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρά ζητήματα στην ισότιμη πρόσβαση των θυμάτων στα ευεργετήματα του νόμου για την ενδοοικογενειακή βία. Τα διαρκή αιτήματα και οι τεκμηριωμένες προτάσεις του «Συνδέσμου» για τη θεσμοθέτηση μιας συντονισμένης και συλλογικής ανταπόκρισης (τουλάχιστον σε επίπεδο Π.Ε. Ηρακλείου) δεν έχουν εισακουστεί μέχρι στιγμής από τα συναρμόδια Υπουργεία, αφήνοντας ένα σημαντικό κενό στην ολιστική προστασία των θυμάτων.

Παράλληλα, οι αδυναμίες του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης —συμπεριλαμβανομένης της ανεπαρκούς εκπαίδευσης των επαγγελματιών και της έλλειψης συνεκτικών διαδικασιών με έμφυλη προσέγγιση— συνεχίζουν να λειτουργούν αποτρεπτικά για τα θύματα. Η απουσία συστηματικής εκτίμησης κινδύνου και αποτελεσματικών μηχανισμών προστασίας εντείνει την ανασφάλεια και ενισχύει τον κίνδυνο δευτερογενούς θυματοποίησης.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί επίσης η ανεπαρκής ανταπόκριση στις ανάγκες γυναικών που υφίστανται πολύ-υπηρεσιακές διακρίσεις, καθώς και των αιτουσών άσυλο, για τις οποίες οι υφιστάμενες πολιτικές όχι μόνο δεν διασφαλίζουν επαρκή προστασία, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις δημιουργούν πρόσθετα εμπόδια στην πρόσβαση σε δικαιώματα και Υπηρεσίες.

Ενόψει της υποχρέωσης της Ελλάδας να υποβάλει έκθεση προόδου έως τον Δεκέμβριο του 2026, καθίσταται σαφές ότι η υφιστάμενη κατάσταση δεν επιτρέπει εφησυχασμό. Αντιθέτως, αναδεικνύει την επείγουσα ανάγκη για μια συνολική, συνεκτική και επαρκώς χρηματοδοτούμενη στρατηγική, η οποία θα υπερβαίνει τις αποσπασματικές παρεμβάσεις και θα ανταποκρίνεται ουσιαστικά στις δεσμεύσεις της χώρας.

3.1.1. Πρόληψη

Παρά την ύπαρξη επιμέρους δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, η πρόληψη της βίας κατά των γυναικών στην Κρήτη αποτελεί ένα πεδίο στο οποίο καταγράφονται φτωχά αποτελέσματα. Οι πρωτοβουλίες που υλοποιούνται —συχνά από τοπικούς φορείς και Οργανώσεις της Κοινωνίας των πολιτών— έχουν κυρίαρχα τον χαρακτήρα μιας ευαισθητοποίησης των κοινωνιών και πολύ ελάχιστα πρόληψης οπότε αδυνατούν να διαμορφώσουν ή και να συμβάλλουν σε ένα συνολικότερο συνεκτικό και συστηματικό πλαίσιο ή μηχανισμό πρόληψης.

Οι ετήσιες εκστρατείες «16ήμερων Δράσεων» της Περιφέρειας Κρήτης, καθώς και οι συναφείς πρωτοβουλίες Δήμων και τοπικών φορέων, περιλαμβάνουν δημόσιες εκδηλώσεις, καμπάνιες ευαισθητοποίησης, εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και βιωματικά εργαστήρια για νέους. Ωστόσο, οι παρεμβάσεις μπορούν να αξιολογηθούν ως αυτοτελείς στο πλαίσιο της ευαισθητοποίησης, όντας αποσπασματικές, χωρίς συνέχεια και σαφή στρατηγική στόχευση

και συντονισμό, καθώς συνδέονται κυρίως με επετειακές ημερομηνίες (όπως η 25η Νοεμβρίου) και δεν εντάσσονται σε ένα συνεκτικό, διαρκές και υποχρεωτικό πλαίσιο πρόληψης. Η έμφαση δίνεται κυρίως στην ενημέρωση και όχι σε μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις αλλαγής στάσεων και συμπεριφορών, όπως απαιτείται από τις συστάσεις της GREVIO. Η παραγωγή του Πλάνου Δράσης για την Ισότητα 2026-2028 για την Περιφέρεια Κρήτης είναι μια θετική εξέλιξη η οποία εκφράζει την σαφή πολιτική της θέση, η οποία, όμως, θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα συνεκτικό και συμπεριληπτικό ετήσιο πλάνο δράσεων.

Οι δράσεις του **StopViolence Project – Women Say no to Violence**, που υλοποιήθηκαν από τον Σύνδεσμο Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου, συνέβαλαν ουσιαστικά στην ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών κοινοτήτων και καταστημάτων σε γειτονίες της Π.Ε. Ηρακλείου, προωθώντας μια καινοτόμα προσέγγιση πρόληψης μέσω της δημιουργίας «Ασφαλών Σημείων» και της ενίσχυσης της κοινωνικής εγρήγορσης απέναντι στη Βία κατά των γυναικών. Αν και η εν λόγω δράση υλοποιήθηκε τόσο στο αστικό κέντρο όσο και σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές της Π.Ε., ο γεωγραφικός περιορισμός της δράσης συνιστά κρίσιμο μειονέκτημα, καθώς η εφαρμογή της σε μόνο σε μία Π.Ε. δεν επιτρέπει την ανάπτυξη ενός ευρύτερου, συνεκτικού δικτύου πρόληψης σε επίπεδο Κρήτης. Η απουσία ένταξης της δράσης σε ένα θεσμοθετημένο, μακροπρόθεσμο πλαίσιο με σαφείς μηχανισμούς αξιολόγησης και επέκτασης περιορίζει τη βιωσιμότητά της, ενώ υπό το πρίσμα των συστάσεων της GREVIO, καθίσταται σαφές ότι τέτοιες πρωτοβουλίες, αν δεν κλιμακωθούν και δεν ενσωματωθούν σε ολοκληρωμένες δημόσιες πολιτικές, κινδυνεύουν να παραμείνουν αποσπασματικές και περιορισμένης εμβέλειας.

Δράσεις ευαισθητοποίησης που λαμβάνουν χώρα στα σχολεία για το θέμα αυτό, υλοποιούμενες είτε από το Υπουργείο Παιδείας, είτε από την Περιφέρεια Κρήτης ή άλλους φορείς (συμπεριλαμβανομένου και του «Συνδέσμου Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου»), χαρακτηρίζονται από αποσπασματικότητα, γίνονται χωρίς συντονισμό, και χωρίς συνέχεια. Δράσεις πρόληψης με στόχευση του γονείς υλοποιούνται με μεμονωμένου χαρακτήρα πρωτοβουλίες, με χαμηλό αντίκτυπο.

Η γεωγραφική και κοινωνική εμβέλεια των δράσεων παραμένει περιορισμένη. Παρότι υλοποιούνται δράσεις σε αστικά κέντρα, η συστηματική διείσδυση σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές της Κρήτης δεν τεκμηριώνεται επαρκώς, ενώ απουσιάζουν στοχευμένες και διαρκείς παρεμβάσεις για ευάλωτες ομάδες γυναικών. Η πρόληψη, επομένως, εξακολουθεί να λειτουργεί περισσότερο ως συμβολική και επικοινωνιακή πρακτική, παρά ως δομικός μηχανισμός κοινωνικής αλλαγής.

Οι συστάσεις της Ομάδας Εμπειρογνομώνων GREVIO αναδεικνύουν με σαφήνεια την ανάγκη για θεσμοθετημένες, συστηματικές παρεμβάσεις πρόληψης, ιδίως μέσω της εκπαίδευσης επαγγελματιών και της ενσωμάτωσης της έμφυλης διάστασης σε όλες τις πολιτικές. Ωστόσο, στην πράξη παρατηρείται ότι τέτοιου είδους παρεμβάσεις παραμένουν περιορισμένες, αποσπασματικές και άνισα κατανομημένες γεωγραφικά.

3.1.2. Προστασία & Υποστήριξη Θυμάτων

Η διαθεσιμότητα και η προσβασιμότητα Υπηρεσιών υποστήριξης για γυναίκες θύματα βίας στην Κρήτη παραμένει ανεπαρκής σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες. Παρά την ύπαρξη

Δομών, αυτές δεν καλύπτουν επαρκώς το σύνολο της γεωγραφικής έκτασης του νησιού, με αποτέλεσμα γυναίκες σε απομακρυσμένες ή αγροτικές περιοχές να αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια στην πρόσβαση.

Οι συστάσεις της GREVIO είναι σαφείς ως προς την ανάγκη ενίσχυσης τόσο του αριθμού όσο και της χωρητικότητας των ξενώνων.¹² Ωστόσο, η απουσία τέτοιων εξειδικευμένων Δομών, σε συνδυασμό με περιορισμένους πόρους, υπονομεύει την αποτελεσματικότητα του συστήματος προστασίας. Συγκεκριμένα, στην Κρήτη υπάρχουν δύο δομές φιλοξενίας γυναικών επιζώσων Βίας στο Ηράκλειο Κρήτης (Ξενώνας Δήμου Ηρακλείου & «Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Ν. Ηρακλείου») και μια Δομή στα Χανιά (Ξενώνας Φιλοξενίας Δήμου Χανίων). Είναι προφανές ότι οι 3 δομές για ολόκληρη την Κρήτη είναι μια «συμβολικού χαρακτήρα υποδομή» σε σχέση με τις ανάγκες που υπάρχουν και οι οποίες πολλές φορές έχουν κατεπείγοντα χαρακτήρα.

Η υφιστάμενη αυτή κατανομή Δομών αναδεικνύει σημαντικές ανισότητες στην πρόσβαση σε Υπηρεσίες προστασίας σε επίπεδο νησιού. Η συγκέντρωση των διαθέσιμων ξενώνων κυρίως στο Ηράκλειο και δευτερευόντως στα Χανιά δημιουργεί ένα γεωγραφικά άνισο σύστημα, στο οποίο μεγάλες περιοχές της Κρήτης —όπως το Ρέθυμνο, το Λασιθί, αλλά και εκτεταμένες αγροτικές και ορεινές κοινότητες— παραμένουν ουσιαστικά ακάλυπτες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι γυναίκες που βρίσκονται σε συνθήκες Βίας να καλούνται να διανύσουν μεγάλες αποστάσεις προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε ασφαλή φιλοξενία, συχνά χωρίς επαρκή μέσα μετακίνησης, οικονομικούς πόρους ή υποστηρικτικό δίκτυο, ενώ αυτό οδηγεί και στον δευτερογενούς θυματοποίησης των γυναικών καθώς αυτές καλούνται να αλλάξουν τελείως την καθημερινότητά τους.

Στην πράξη, η γεωγραφική απόσταση λειτουργεί ως ουσιαστικό εμπόδιο, ιδίως σε επείγουσες καταστάσεις όπου απαιτείται άμεση απομάκρυνση από το περιβάλλον κακοποίησης. Επιπλέον, η περιορισμένη χωρητικότητα των υφιστάμενων Δομών εντείνει το πρόβλημα, καθώς δεν μπορεί να διασφαλιστεί ότι όλα τα αιτήματα φιλοξενίας θα καλυφθούν εγκαίρως. Αυτό αυξάνει τον κίνδυνο είτε καθυστερήσεων στην παροχή προστασίας είτε επιστροφής των θυμάτων σε μη ασφαλή περιβάλλοντα.

Η κατάσταση αυτή αποκλίνει σαφώς από τις συστάσεις της GREVIO, οι οποίες τονίζουν όχι μόνο την επάρκεια σε αριθμό Δομών, αλλά και τη γεωγραφική τους διασπορά και την ισότιμη προσβασιμότητα. Στην περίπτωση της Κρήτης, η υφιστάμενη υποδομή δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη για ένα αποκεντρωμένο και άμεσα προσβάσιμο δίκτυο προστασίας, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται «κενά ασφάλειας» για σημαντικό μέρος του πληθυσμού.

Ακόμη, η απουσία εξειδικευμένων Υπηρεσιών για επιζώσες σεξουαλικής Βίας σε τοπικό επίπεδο, σε συνδυασμό με τα παραπάνω γεωγραφικά και λειτουργικά εμπόδια, ενισχύει τον

¹² Group of Experts on Action against Violence against Women and Domestic Violence (GREVIO) (2023), *Baseline Evaluation Report on Greece*, Council of Europe. Διαθέσιμο στο: <https://rm.coe.int/grevio-s-baseline-evaluation-report-on-legislative-and-other-measures-1680ad469d>; Committee of the Parties (2023), *Recommendation on the implementation of the Istanbul Convention by Greece*, Council of Europe. Διαθέσιμο στο: <https://rm.coe.int/ic-cp-inf-2023-14-cop-recommendation-on-greece-1680ada32d>.

κίνδυνο υποαναφοράς περιστατικών και περιορίζει την ουσιαστική πρόσβαση των θυμάτων σε ολοκληρωμένη φροντίδα και δικαιοσύνη.

Τέλος, η πρόσβαση σε Υπηρεσίες υποστήριξης δεν είναι πάντα άμεση και ανεξάρτητη από την υποβολή καταγγελίας, γεγονός που λειτουργεί αποτρεπτικά για τα θύματα. Η έλλειψη συντονισμένων δικτύων παραπομπής και η περιορισμένη ενημέρωση σχετικά με τα διαθέσιμα μέσα στήριξης εντείνουν το φαινόμενο της υποαναφοράς και αφήνουν σημαντικό αριθμό περιστατικών εκτός πλαισίου προστασίας.

3.1.3. Δίωξη & Απόδοση Δικαιοσύνης

Σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης, η αύξηση των καταγεγραμμένων περιστατικών και των καταγγελιών ενδοοικογενειακής Βίας κατά το 2025 αναδεικνύει με μεγαλύτερη ένταση τα διαρθρωτικά κενά που επισημαίνονται στις συστάσεις της Επιτροπής των Μερών της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης. Παρά τη διεύρυνση της πρόσβασης των θυμάτων στους μηχανισμούς καταγγελίας, η αποτελεσματική δίωξη και απονομή δικαιοσύνης εξακολουθεί να υπολείπεται των απαιτήσεων που θέτουν τα διεθνή πρότυπα, ιδίως ως προς τη συνεκτικότητα, την ταχύτητα και την ενσωμάτωση μιας έμφυλης προσέγγισης.

Η αυξητική τάση των καταγγελιών, ιδίως σε αστικά κέντρα όπως το Ηράκλειο και τα Χανιά, συνδέεται αφενός με την ενίσχυση της ορατότητας του φαινομένου και αφετέρου με την ευκολία πρόσβασης προς τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές. Ωστόσο, η Επιτροπή των Μερών, υιοθετώντας τα πορίσματα της GREVIO, επισημαίνει ρητά την ανάγκη για *άμεσο και κατάλληλο χειρισμό των ερευνών και των ποινικών διαδικασιών* καθώς και για την ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών λειτουργίας.¹³ Στην Κρήτη εξακολουθούν να καταγράφονται σημαντικές αποκλίσεις από αυτή την κατεύθυνση, καθώς η διαχείριση των περιστατικών παραμένει συχνά εξαρτώμενη από την εμπειρία και την επάρκεια του εκάστοτε επαγγελματία, χωρίς ενιαία και υποχρεωτικά εφαρμοζόμενα πρωτόκολλα.

Σοβαρή υστέρηση παρατηρείται στην Περιφέρεια Κρήτης όσον αφορά την οργάνωση και λειτουργία **προγραμμάτων παρέμβασης για τους δράστες**, μια υποχρέωση που απορρέει απευθείας από το Άρθρο 16 της Σύμβασης και υπογραμμίζεται στις συστάσεις της GREVIO. Παρά το γεγονός ότι στο Ηράκλειο λειτουργούν δύο πρωτοβουλίες / προγράμματα — από τον **Σύνδεσμο Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου & Ν. Ηρακλείου** και το **Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ)** — οι υπόλοιποι νομοί του νησιού στερούνται παντελώς ανάλογων Δομών και προγραμμάτων. Τα εν λόγω προγράμματα στερούνται συντονισμού και χρηματοδότησης. Οι παρεμβάσεις Ποινικής Διαμεσολάβησης, που υλοποιούνται σε όλη την Ελλάδα από μεμονωμένους επαγγελματίες ή δημόσιους φορείς, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβουλίας του ΕΚΚΑ και των περιφερειακών του τμημάτων, δεν συνιστούν προγράμματα διαχείρισης θυτών. Η ποινική διαμεσολάβηση αποτελεί αποκλειστικά ένα δικονομικό εργαλείο υπό όρους και στερείται του βάθους που απαιτείται για την αλλαγή Βίαιων συμπεριφορών και την κοινωνική αλλαγή. Η απουσία

¹³ Committee of the Parties (2023), *Recommendation on the implementation of the Istanbul Convention by Greece*, Council of Europe. Διαθέσιμο στο: <https://rm.coe.int/ic-cp-inf-2023-14-cop-recommendation-on-greece-/1680ada32d>.

θεσμοθετημένων, μακροπρόθεσμων και επιστημονικά έγκυρων προγραμμάτων διαχείρισης θυτών στην Ελλάδα παραμένει ένα δομικό κενό στην αλυσίδα προστασίας. Χωρίς την ανάπτυξη τέτοιων προγραμμάτων ή την εκπόνηση ενός Εθνικού πλαισίου δράσης για τη Διαχείριση Θυτών, το σύστημα περιορίζεται στην κατασταλτική τιμωρία, χωρίς να παρεμβαίνει στις βαθύτερες αιτίες της Βίαιης συμπεριφοράς και χωρίς να διασφαλίζει την πρόληψη της υποτροπής. Η έλλειψη αυτή, σε συνδυασμό με την απουσία μηχανισμών παρακολούθησης των δραστών μετά την επιβολή περιοριστικών όρων, ακυρώνει στην πράξη τη στρατηγική για τη διακοπή του κύκλου της Βίας και συνιστά διαρκή απειλή για την ασφάλεια των γυναικών και των παιδιών τους.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται από την Επιτροπή στην υποχρέωση συστηματικής εκτίμησης κινδύνου και διαχείρισης της ασφάλειας των θυμάτων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Για την Περιφέρεια Κρήτης η εφαρμογή εργαλείων εκτίμησης κινδύνου δεν είναι καθολική ούτε και συνεπής. Καταγράφονται περιπτώσεις όπου, παρά την ύπαρξη επαναλαμβανόμενων καταγγελιών ή σαφών ενδείξεων κλιμάκωσης της Βίας, δεν ενεργοποιούνται έγκαιρα μέτρα απομάκρυνσης του θύτη ή περιοριστικά μέτρα, γεγονός που αντιβαίνει άμεσα στις συστάσεις για διαθεσιμότητα και αποτελεσματική επιβολή επειγόντων μέτρων προστασίας.

Σε ό,τι αφορά την αστυνομική ανταπόκριση, οι συστάσεις της Επιτροπής για ενιαία εκπαίδευση και κοινή κατανόηση της έμφυλης διάστασης της Βίας δεν φαίνεται να έχουν μεταφραστεί σε ομοιόμορφη πρακτική εφαρμογή. Παρά την ανάπτυξη στοχευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων από την Ελληνική Αστυνομία για τη διαχείριση περιστατικών ενδοοικογενειακής Βίας, τα οποία το 2025 αφορούσαν κυρίως εξειδικευμένα στελέχη των αρμόδιων γραφείων, η εκπαίδευση δεν φαίνεται να έχει αποκτήσει ακόμη καθολικό και υποχρεωτικό χαρακτήρα για το σύνολο του προσωπικού. Ως αποτέλεσμα, η εφαρμογή μιας συνεκτικής, έμφυλης προσέγγισης παραμένει άνιση και εξαρτώμενη από την εμπειρία και την επάρκεια των επιμέρους Υπηρεσιών, γεγονός που συνιστά σαφή απόκλιση από τις συστάσεις της GREVIO για συστηματική και οριζόντια κατάρτιση όλων των εμπλεκόμενων επαγγελματιών.

Συγκεκριμένα, στην Κρήτη, ιδίως σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, η αρχική διαχείριση των περιστατικών εξακολουθεί να γίνεται από μη εξειδικευμένο προσωπικό, γεγονός που επηρεάζει την ποιότητα της καταγραφής, την τεκμηρίωση της υπόθεσης και τελικά την πορεία της στο ποινικό σύστημα. Η απουσία σταθερών και υποχρεωτικών πρωτοκόλλων, όπως επισημαίνεται και στις συστάσεις (παρ. 268 και 277 της έκθεσης GREVIO), οδηγεί σε διαφοροποιήσεις που υπονομεύουν τη συνοχή της αντιμετώπισης.

Στο επίπεδο της ποινικής διαδικασίας, οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εκδίκαση υποθέσεων ενδοοικογενειακής Βίας στην Κρήτη συνιστούν σαφή απόκλιση από την απαίτηση για άμεση και αποτελεσματική απονομή δικαιοσύνης. Η Επιτροπή των Μερών υπογραμμίζει την ανάγκη για ταχεία διερεύνηση και εκδίκαση των υποθέσεων, καθώς και για την επιβολή αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων. Ωστόσο, η χρονική υστέρηση μεταξύ καταγγελίας και δικαστικής κρίσης, σε συνδυασμό με την περιορισμένη παρακολούθηση της εφαρμογής προστατευτικών μέτρων, μειώνει την αποτρεπτική λειτουργία του συστήματος και ενισχύει την αίσθηση ατιμωρησίας.

Περαιτέρω, οι συστάσεις της Επιτροπής αναδεικνύουν τη σημασία της συστηματικής συλλογής δεδομένων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, από την καταγγελία έως την έκδοση δικαστικής απόφασης. Στην Περιφέρεια Κρήτης, η απουσία ενός ολοκληρωμένου και διασυνδεδεμένου συστήματος καταγραφής δεν επιτρέπει την αποτύπωση της πραγματικής έκβασης των υποθέσεων, ούτε την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της δίωξης. Η έλλειψη αυτή συνιστά ουσιώδη απόκλιση από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση, καθώς περιορίζει τη δυνατότητα τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής και εντοπισμού κρίσιμων σημείων αποτυχίας.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τη δικαστική αντιμετώπιση, η Επιτροπή επισημαίνει ρητά την ανάγκη συνεκτίμησης της βίας κατά των γυναικών σε υποθέσεις επιμέλειας και επικοινωνίας, καθώς και την αποφυγή πρακτικών που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο τα θύματα. Ωστόσο, και στην Κρήτη καταγράφονται περιπτώσεις όπου η ενδοοικογενειακή βία δεν λαμβάνεται επαρκώς υπόψη στις σχετικές αποφάσεις, γεγονός που υποδηλώνει περιορισμένη ενσωμάτωση των προβλέψεων της Σύμβασης στην καθημερινή δικαστική πρακτική.

3.1.4. Ολοκληρωμένες πολιτικές

Η αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στην Κρήτη εξακολουθεί να μην εντάσσεται σε ένα πλήρως συνεκτικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής, ικανό να διασφαλίσει τη συστηματική πρόληψη, προστασία και αντιμετώπιση του φαινομένου. Παρά την ύπαρξη επιμέρους πρωτοβουλιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ο συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων (κρατικών Υπηρεσιών, τοπικής αυτοδιοίκησης, αστυνομικών και δικαστικών αρχών, καθώς και Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών) παραμένει περιορισμένος και συχνά αποσπασματικός.

Οι συστάσεις της Επιτροπής GREVIO υπογραμμίζουν την ανάγκη για την ανάπτυξη ενός συνεκτικού, πολυ-υπηρεσιακού και επαρκώς χρηματοδοτούμενου πλαισίου πολιτικής, με σαφώς καθορισμένους ρόλους, αρμοδιότητες και μηχανισμούς λογοδοσίας. Ωστόσο, στην περίπτωση της Κρήτης, παρατηρείται έλλειψη ενός ενιαίου στρατηγικού σχεδίου που να ενοποιεί τις δράσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων να διασφαλίζει τη συνέργεια μεταξύ τους και να προβλέπει και την αντίστοιχη χρηματοδότηση. Οι υφιστάμενες παρεμβάσεις υλοποιούνται συχνά χωρίς κοινά εργαλεία, ενιαία πρωτόκολλα και συστηματικούς μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης, και κυρίως χωρίς συντονισμό (τόσο σε επίπεδο Πρωτοδικείου ούτε και Εφετείου) γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητά τους και δυσχεραίνει την αποτίμηση του πραγματικού τους αντίκτυπου.

Η απουσία σταθερών και θεσμοθετημένων μηχανισμών πολύ-υπηρεσιακού συντονισμού σε περιφερειακό επίπεδο αποδεικνύει ότι, παρότι υπάρχουν συνεργασίες μεταξύ φορέων σε επίπεδο έργων ή επιμέρους δράσεων, αυτές δεν εντάσσονται σε ένα διαρκές και υποχρεωτικό πλαίσιο συνεργασίας, με αποτέλεσμα να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την πρωτοβουλία και τη δέσμευση επιμέρους Υπηρεσιών ή προσώπων. Η έλλειψη αυτή οδηγεί σε ασυνέχειες, αλληλεπικαλύψεις ή και κενά στην παροχή Υπηρεσιών, ιδίως σε περιπτώσεις που απαιτείται άμεση και συντονισμένη ανταπόκριση.

Παράλληλα, η χρηματοδότηση των σχετικών πολιτικών και δράσεων δεν εμφανίζει τα χαρακτηριστικά της σταθερότητας και της επάρκειας που απαιτούνται για τη διασφάλιση της

βιωσιμότητάς τους. Πολλές πρωτοβουλίες βασίζονται σε ευρωπαϊκά προγράμματα ή χρηματοδοτικά εργαλεία περιορισμένης διάρκειας, γεγονός που επηρεάζει τη συνέχεια και τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων.

Επιπλέον, η εμπλοκή των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών στη διαμόρφωση, υλοποίηση και αξιολόγηση των πολιτικών παραμένει περιορισμένη μη θεσμοθετημένη ούτε και υποστηριζόμενη. Παρά τον σημαντικό ρόλο τους στην υποστήριξη των θυμάτων και στην ανάδειξη του φαινομένου, η συμβολή τους δεν ενσωματώνεται συστηματικά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ενώ η αστάθεια στη χρηματοδότησή τους περιορίζει τη δυνατότητα ανάπτυξης σταθερών και μακροχρόνιων δράσεων.

Συνολικά, η υφιστάμενη εικόνα καταδεικνύει ένα πλαίσιο πολιτικής που χαρακτηρίζεται από κατακερματισμό, έλλειψη στρατηγικής συνοχής και περιορισμένη θεσμική εδραίωση του συντονισμού. Ως αποτέλεσμα, η αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στην Κρήτη εξακολουθεί να λειτουργεί σε μεγάλο βαθμό αντιδραστικά και όχι προληπτικά, χωρίς την απαιτούμενη συνέχεια, συστηματικότητα και βιωσιμότητα που επιβάλλουν τα διεθνή πρότυπα και οι υποχρεώσεις της χώρας.

3.2. Συστάσεις (ευθυγραμμισμένες με GREVIO).

Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών στην Περιφέρεια Κρήτης προϋποθέτει τη μετάβαση από αποσπασματικές παρεμβάσεις σε ένα λειτουργικό και θεσμοθετημένο σύστημα συντονισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η **χαρτογράφηση Υπηρεσιών σε τοπικό και περιφερειακό πλαίσιο** καθώς και η σύσταση μόνιμων **Τοπικών Συντονιστικών Οργάνων**, με υποχρεωτική συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και σαφείς διαδικασίες λειτουργίας (τακτικές συνεδριάσεις, καταγραφή αποφάσεων, μηχανισμοί παρακολούθησης), μπορεί να διασφαλίσει τη συνεχή ανταλλαγή πληροφοριών και τον επιχειρησιακό συντονισμό. Η παράλληλη υιοθέτηση ενός δεσμευτικού **Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης**, το οποίο θα συντονίζεται είτε από το εκάστοτε Εφετείο ή την Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση της εκάστοτε περιφέρειας με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, δείκτες επίδοσης και πρόβλεψη ετήσιας αξιολόγησης, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για συστηματική εφαρμογή πολιτικών και περιορίζει τις ασυνέχειες που καταγράφονται σήμερα. Σε αυτό το σχέδιο δράσης η δέσμευση των ΟΤΑ θα είναι μια ενέργεια με υψηλό πολιτικό και κοινωνικό αποτύπωμα.

Στο πεδίο της **πρόληψης**, η αποτελεσματική παρέμβαση συνδέεται με τη δημιουργία σταθερών μηχανισμών εκπαίδευσης και ενημέρωσης. Η καθιέρωση υποχρεωτικών ετήσιων εκπαιδεύσεων για επαγγελματίες πρώτης γραμμής, με ενιαίο εκπαιδευτικό υλικό εξειδικευμένο ως προς την διαχείριση περιστατικών βίας και πιστοποίηση παρακολούθησης, διασφαλίζει κοινή βάση γνώσεων και πρακτικών. Παράλληλα, η ανάπτυξη μόνιμων τοπικών δράσεων ενημέρωσης, σε συνεργασία με σχολεία, Κέντρα Υγείας και δημοτικές Υπηρεσίες, επιτρέπει τη συνεχή παρουσία της πρόληψης στην κοινότητα, αντί της περιοδικής κινητοποίησης. Η θεσμική επέκταση δικτύων όπως τα «Ασφαλή Σημεία» σε όλη την Κρήτη, με καταγραφή, εκπαίδευση συμμετεχόντων και κεντρικό συντονισμό, μπορεί να λειτουργήσει ως πρακτικός μηχανισμός άμεσης υποστήριξης σε τοπικό επίπεδο.

Ως προς την **προστασία** των θυμάτων, η αντιμετώπιση των γεωγραφικών ανισοτήτων απαιτεί συγκεκριμένη αναδιάταξη των διαθέσιμων πόρων. Η δημιουργία τουλάχιστον ενός συμβουλευτικού κέντρου σε κάθε Δημοτική ενότητα ή τουλάχιστον σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, και η δημιουργία τουλάχιστον μία Δομής φιλοξενίας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα σε συνδυασμό με την ενίσχυση της χωρητικότητας των υφιστάμενων Δομών, διασφαλίζει πιο ισόρροπη κάλυψη του νησιού. Συμπληρωματικά, η λειτουργία κινητών μονάδων υποστήριξης, με δυνατότητα παροχής ψυχοκοινωνικών και νομικών Υπηρεσιών, επιτρέπει την προσέγγιση γυναικών σε απομακρυσμένες περιοχές χωρίς ανάγκη μετακίνησης. Η καθιέρωση σαφών διαδικασιών για την παροχή Υπηρεσιών ανεξαρτήτως υποβολής καταγγελίας, καθώς και η ανάπτυξη εξειδικευμένων σημείων υποδοχής για περιστατικά σεξουαλικής Βίας σε νοσοκομεία της Κρήτης, συμβάλλουν στην άμεση και ολοκληρωμένη ανταπόκριση στις ανάγκες των θυμάτων.

Στον τομέα των **δεδομένων**, η αποτελεσματική χάραξη πολιτικής προϋποθέτει τη συστηματική και ενιαία καταγραφή των περιστατικών. Η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος σε επίπεδο Περιφέρειας, στο οποίο θα καταχωρούνται δεδομένα από την αστυνομία, τις υγειονομικές Υπηρεσίες, τη δικαιοσύνη και τις δομές υποστήριξης, επιτρέπει την παρακολούθηση της πορείας κάθε υπόθεσης και την εξαγωγή συγκρίσιμων στοιχείων. Η καθιέρωση ετήσιας δημοσιοποίησης συγκεντρωτικών δεδομένων και δεικτών (π.χ. χρόνος από καταγγελία έως εκδίκαση, χρήση προστατευτικών μέτρων) ενισχύει τη διαφάνεια και παρέχει εργαλείο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων.

Τέλος, στο πεδίο της **δίωξης και απονομής δικαιοσύνης**, η ενίσχυση της επιχειρησιακής συνέπειας μπορεί να επιτευχθεί μέσω της υποχρεωτικής εφαρμογής τυποποιημένων εργαλείων εκτίμησης κινδύνου σε όλα τα αστυνομικά τμήματα της Κρήτης, καθώς και της καθολικής εκπαίδευσης του προσωπικού πρώτης γραμμής. Η δημιουργία εξειδικευμένων σημείων αναφοράς εντός των αστυνομικών και εισαγγελικών αρχών επιτρέπει τη συγκέντρωση τεχνογνωσίας και τη συνεκτική διαχείριση των υποθέσεων. Παράλληλα, η προτεραιοποίηση των υποθέσεων ενδοοικογενειακής Βίας στα δικαστήρια και η συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής περιοριστικών μέτρων συμβάλλουν στη μείωση καθυστερήσεων και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος, δημιουργώντας πιο προβλέψιμο και λειτουργικό πλαίσιο προστασίας.

4. Συμπεράσματα

Στην παρούσα 6η Έκθεση του «Παρατηρητηρίου για τη Βία κατά των Γυναικών στην Κρήτη **WOMEN_WATCH**» αποτυπώνονται τα δεδομένα και οι βασικές τάσεις που διαμορφώνονται σε επίπεδο Περιφέρειας Κρήτης του εξεταζόμενου χρονικού διαστήματος Ιούλιος-Δεκέμβριος 2025, αλλά και για τα συνολικά δεδομένα του έτους. Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι τα περιστατικά Βίας κατά των γυναικών και των ανηλίκων παραμένουν σε υψηλά επίπεδα, με σαφή αυξητική τάση σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Οι Περιφερειακές Ενότητες Ηρακλείου και Χανίων εξακολουθούν να συγκεντρώνουν τον μεγαλύτερο αριθμό καταγγελιών, γεγονός που συνδέεται τόσο με πληθυσμιακούς παράγοντες όσο και με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση Υπηρεσιών και μηχανισμών καταγραφής. Η ανάλυση των περιστατικών αναδεικνύει επαναλαμβανόμενα χαρακτηριστικά στη διαχείρισή τους, όπως η μετατροπή σημαντικού αριθμού υποθέσεων σε συγκρουσιακές οικογενειακές διαφορές με παράλληλες νομικές ενέργειες και από τα δύο μέρη, γεγονός που επηρεάζει την πορεία των υποθέσεων και τη θέση των θυμάτων. Παράλληλα, καταγράφονται περιπτώσεις όπου η ενεργοποίηση των μηχανισμών προστασίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πρωτοβουλία του ίδιου του θύματος, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πρόσθετα εμπόδια στην πρόσβαση σε υποστήριξη. Η λειτουργία των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών εξακολουθεί να επηρεάζεται από παράγοντες όπως η περιορισμένη στελέχωση, η άνιση κατανομή πόρων και η μη συστηματική εφαρμογή ενιαίων διαδικασιών διαχείρισης περιστατικών. Τα στοιχεία αυτά συνδέονται με διαφοροποιήσεις στην ανταπόκριση των Υπηρεσιών και επηρεάζουν τη συνοχή του συστήματος.

Παράλληλα, τα δεδομένα για τη Βία κατά ανηλίκων αναδεικνύουν τη διατήρηση υψηλών επιπέδων καταγραφής, με τα κορίτσια να εμφανίζονται συστηματικά ως πιο εκτεθειμένη ομάδα. Η διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών-θυμάτων δεν μπορεί να παραμείνει δέσμια ημίμετρων και νομοθετικών παραλείψεων. Η πρόσφατη μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 μέσω του ν. 5172/2025 συνιστά μια χαμένη ευκαιρία για την πλήρη προστασία των ανηλίκων, καθώς η συνειδητή επιλογή της Πολιτείας να μην συμπεριλάβει τη Βία κατά των κοριτσιών στον ορισμό της έμφυλης Βίας υπονομεύει την ορατότητα της πιο ευάλωτης ομάδας θυμάτων. Η παιδική κακοποίηση στην Κρήτη δεν είναι απλώς ένας αριθμός στις εκθέσεις μας, αλλά μια επείγουσα έκκληση για τη θεσμοθέτηση αυστηρών πρωτοκόλλων που θα αντιμετωπίζουν τα παιδιά-μάρτυρες ως άμεσα θύματα και θα εγγυώνται την ασφαλή, φιλική προς το παιδί ακρόαση, μακριά από πρακτικές που προκαλούν δευτερογενή τραυματισμό. Η Πολιτεία οφείλει να ευθυγραμμιστεί με τις συστάσεις της GREVIO και της ΕΕΔΑ, μετατρέποντας τις αποσπασματικές ρυθμίσεις σε ένα συνεκτικό δίκτυο προστασίας που δεν θα αφήνει κανένα παιδί στο περιθώριο της δικαιοσύνης.

Συνολικά, τα ευρήματα της Έκθεσης αναδεικνύουν την ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού μεταξύ των φορέων, της συστηματοποίησης των διαδικασιών και της ενδυνάμωσης των διαθέσιμων υποδομών και Υπηρεσιών. Η ανάπτυξη ενός πιο συνεκτικού και λειτουργικού πλαισίου ανταπόκρισης στην Περιφέρεια Κρήτης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των περιστατικών και τη βελτίωση της πρόσβασης των θυμάτων σε προστασία και υποστήριξη.